

پاسخ‌نامه

نظام قدیم انسانی

(۲۳ اسفند ماه ۱۳۹۸)

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف‌عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف‌عام) ۶۶۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف‌عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران علمی
زبان و ادبیات فارسی	محمدجواد قورچیان، حمید محدثی	محمدجواد قورچیان، حمید محدثی	محسن اصغری، اسماعیل تشیعی
عربی	محمدصادق محسنی	محمدصادق محسنی	درویشعلی ابراهیمی
دین و زندگی	محمد رضایی بقا	محمد رضایی بقا	سکینه گلشنی، محمد آقاصالح، محمدابراهیم مازنی، محدثه پرهیزکار
زبان انگلیسی	نسترن راستگو	نسترن راستگو	محدثه مرآتی، آناهیتا اصغری، فریبا توکلی، فاطمه فلاح پیشه
ریاضی پایه (سال چهارم)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان
ریاضی (۱)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان
ریاضی (۳)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان
اقتصاد	مریم بوستان	مریم بوستان	سارا شریفی
ادبیات فارسی سال چهارم	حمید محدثی	حمید محدثی	مرتضی منشاری
آرایه‌های ادبی	حمید محدثی	حمید محدثی	مرتضی منشاری
تاریخ ادبیات ایران و جهان (۱)	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	مرتضی منشاری
تاریخ ادبیات ایران و جهان (۲)	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	مرتضی منشاری
عربی سال چهارم	محمدصادق محسنی	محمدصادق محسنی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ‌شناسی	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	محمدابراهیم مازنی
جغرافیای سال چهارم	محمدعلی خطیبی	محمدعلی خطیبی	کامران اله‌مرادی
تاریخ ایران و جهان (۲)	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	محمدابراهیم مازنی
جغرافیا (۲)	محمدعلی خطیبی	محمدعلی خطیبی	کامران اله‌مرادی
علوم اجتماعی	محمدابراهیم مازنی	محمدابراهیم مازنی	آفرین ساجدی
جامعه‌شناسی (۲)	محمدابراهیم مازنی	محمدابراهیم مازنی	آفرین ساجدی
فلسفه سال چهارم	کیمیا طهماسبی	کیمیا طهماسبی	فرهاد علی‌نژاد
منطق و فلسفه سال سوم	کیمیا طهماسبی	کیمیا طهماسبی	فرهاد علی‌نژاد
روان‌شناسی	پروانه کریمی	پروانه کریمی	فرهاد علی‌نژاد

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	فاطمه منصورخاکی (عمومی)، سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)
مسئول دفترچه	فرهاد حسین‌پوری (عمومی)، آفرین ساجدی (اختصاصی)
گروه مستندسازی	مدیر گروه: فاطمه رسولی‌نسب، مسئول دفترچه: لیلیا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	فاطمه عظیمی (عمومی)، لیلیا عظیمی (اختصاصی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

ادبیات پیش‌دانشگاهی

بیت ب: ایهام تناسب: مهر در مصراع اول ۱- محبت (معنای مورد نظر) ۲- خورشید
(با واژه «مه» تناسب دارد)

بیت الف: استعاره: پسته استعاره از لب و دهان یار

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، آرایه، ترکیبی)

۷- (مسن اصغری)

در ترکیب «روان تشنه ما» دو وابسته صفت و مضاف‌الیه وجود دارد. دقت کنید که ضمیر «ت» در «جام جمت» متمم است نه مضاف‌الیه مضاف‌الیه (زال خضر را از جام جم به تو می‌دهند).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تماشای این جهان

گزینه «۲»: یک چمن گل

گزینه «۴»: راه غمت

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، زبان فارسی، ترکیبی)

۸- (داوود تالشی)

مفهوم گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دعوت به قیام است.

گزینه «۲»: بیت اول می‌گوید: باید ظلم را از بین برد، بیت دوم می‌گوید: ظلم خود، گور خود را می‌کند.

گزینه «۳»: گوشه‌نشینی و پنهان شدن

گزینه «۴»: دعوت به سخن گفتن و پرهیز از خاموشی

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه‌های ۸۱ تا ۸۳)

۹- (ابراهیم رضایی مقدم)

مفهوم گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»، «فاش شدن راز عشق» است و مفهوم گزینه «۴» «توصیه به رازداری» است.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، مشابه صفحه ۹۸)

۱۰- (داوود تالشی)

مفهوم صورت سؤال بیانگر «سست اراده بودن مردم» است، ولی با سایر گزینه‌ها به جز گزینه «۱» تقابل معنایی دارد که بیانگر «همت بلند و بلندهمتی» است.

گزینه «۱» بیانگر این است که در راه عشق رهبر و راهنمایی لازم است تا راهنمای عاشق نوسفر باشد.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه ۹۵)

۱- (عسین پرهیزگار)

فصاحت: درستی و شیوایی

(بلاغت: چیره‌زبانی)

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، لغت، ترکیبی)

۲- (ابراهیم رضایی مقدم)

معنی درست واژه‌هایی که غلط معنی شده است:

مقر: اقرارکننده، سخن گو

نحل: زنبور عسل

معجز: روسری

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، لغت، ترکیبی)

۳- (عسین پرهیزگار)

واژه ثواب به نادرست صواب نوشته شده است.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، املا، ترکیبی)

۴- (اسماعیل تشییعی)

کتاب «تنوری رنگ‌ها» از آثار علمی گوته است.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۵- (عسن پاسیار)

در بیت آرایه‌های تضاد و حس آمیزی دیده نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: واژه‌های «سر» و «تیغ» مجاز دارند. شور در سر داشتن و نمک‌فشانی کنایه هستند.

گزینه «۲»: واژه «شور» ایهام تناسب دارد (معنی پذیرفتنی آن «شوق» است و در معنی شوری با نمک‌فشانی تناسب دارد. در مصراع دوم تشبیه وجود دارد.

گزینه «۴»: خنده زخم: تشخیص و استعاره / شور و نمک و زخم: مراعات نظیر

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، آرایه، ترکیبی)

۶- (مسن اصغری)

بیت ج: تشبیه: تشبیه رخ معشوق به ماه و ترجیح رخ بر ماه / تشبیه قد معشوق به سرو و ترجیح قد بر سرو

بیت د: حسن تعلیل: شاعر دلیل اشکبار بودن شمع را عاشق بودن او دانسته است.

بیت ه: جناس: جوان و جان

ادبیات ۳ و زبان فارسی ۳

(رویا رهمانی)

۱۶-

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: آرایشگر: اسم (صفت شغلی) - نقلیه: اسم / صفت - آموزگار: صفت - درشتی: اسم
گزینه «۳»: خیاطی: اسم - مردانه: قید / صفت - افسرده: صفت - آهنگر: اسم (صفت شغلی)
گزینه «۴»: هفده گانه: صفت - بارور: صفت - گاری چی: اسم - مجیدیه: اسم / صفت
(زبان فارسی (۳)، زبان فارسی، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۱)

(فائزه یعفری)

۱۷-

بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۳»، هر دو به این معناست که هیچ‌کس از آغاز و پایان جهان آگاهی ندارد.

(ادبیات فارسی (۳)، مفهومی، صفحه ۱۰۸)

(فائزه یعفری)

۱۸-

ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» همگی به مفهوم وحدت وجود اشاره دارند، اما گزینه «۴» به این معناست که عناصر اربعه (خاک و آب و باد و آتش) هر یک در جهان در جای خود مستقر شده‌اند.

(ادبیات فارسی (۳)، مفهومی، ترکیبی)

(کتک‌سور سراسری ۸۹)

۱۹-

مفهوم بیت سؤال: پشه نمی‌داند که باغی که در آن قرار دارد، از چه هنگام خلق شده است، چرا که در بهار به دنیا می‌آید و در زمستان می‌میرد. بیت بر این مفهوم تأکید دارد که انسان، به دلیل عمر کوتاه و نداشتن علم، نمی‌تواند پی به اسرار خلقت ببرد و جهان پیرامونش را بشناسد.
مفهوم بیت این گزینه: پشه نمی‌تواند در جایی که باد سرد می‌وزد، عبور کند و جولان دهد. دشمن بیچاره و ناتوان نمی‌تواند نزد پادشاه قدرتمند بایستد. (تأکید بر این که افراد ضعیف، نمی‌توانند در برابر افراد قدرتمند، قدرت‌نمایی کنند و با وجود قدرتمندان، جایی برای افراد ضعیف نیست.)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: دایره مادامی که نمی‌تواند خود را بشناسد، چگونه می‌تواند خالق پرگار را بشناسد؟ (ناتوانی از شناخت خالق)

گزینه «۳»: جهان خلقت نسبت به افکار و اندیشه ما همانند دریا در کنار ساغر است. (محدود بودن افکار، اندیشه و علم و شناخت انسان نسبت به جهان خلقت)

گزینه «۴»: چه کسی می‌داند که روزگار چه مدت بوده و احوال آن چگونه بوده است؟ (عدم شناخت آدمی نسبت به روزگار)

(ادبیات فارسی (۳)، مفهومی، صفحه ۱۰۷)

(قارچ از کشور ۹۲)

۲۰-

واژه‌های «جشنواره» و «گوشواره» اسم هستند.

(زبان فارسی (۳)، زبان فارسی، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۱)

(ممیر مهرئی)

۱۱-

معنای صحیح واژه‌ها:

ابریق: ظرف سفالین برای شراب، کوزه، کوزه آب / معنی: آوازه‌خوان / سلیم: ساده‌دل، مار گزیده / کد: گدایی

(ادبیات فارسی (۳)، لغت، ترکیبی)

(رویا رهمانی)

۱۲-

املائی درست کلمات نادرست:

تاق: طاق

درجات و مناصب: درجات و مناصب

جمال و عظمت: جمال و عزت

(ادبیات فارسی (۳)، املا، ترکیبی)

(فائزه یعفری)

۱۳-

در گزینه «۲» جناس تام وجود ندارد. / «سرو» استعاره مصرّحه و مجاز با علاقه شباهت از یار است. / «چو گل» تشبیه است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «گدا و شاه» تضاد دارند. / این که گدا شاه باشد، تناقض دارد. / شاه، خسرو، کمر و کله مراعات‌نظیر دارند.

گزینه «۳»: «گوش» و «گوشه» جناس ناقص دارند. / «خوان کرم» اضافه تشبیهی است. / «گوشم چرا مالی» کنایه از این است که چرا تنبیه می‌کنی.

گزینه «۴»: «چو فرهاد» تشبیه است. / «شیرین» ایهام تناسب دارد: ۱- به معنای مژه شیرین است. ۲- در ارتباط با فرهاد به معنای شیرین، معشوقه فرهاد، هم هست.

/ بیت به داستان شیرین و فرهاد اشاره دارد. (تلمیح)

(ادبیات فارسی (۳)، آرایه، ترکیبی)

(رویا رهمانی)

۱۴-

انسان کامل یکی از متون مهم عرفانی قرن «هفتم» اثر «عزیزالدین بن محمد نسفی» از مشاهیر عرفای این قرن و از مریدان و پیروان «سعدالدین حموی» است.

این کتاب در «۲۲» جزء تألیف شده است.

(ادبیات فارسی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۱۱)

(سپهر حسن‌فان‌پور)

۱۵-

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: غمران - ثبات

گزینه «۳»: نمودار

گزینه «۴»: عدالت

(زبان فارسی (۳)، زبان فارسی، صفحه‌های ۹۳ و ۹۵)

عربی ۳

۲۶- (مسعود مسمری)
کارهایش معادل «أعماله» است. خودش معادل «نفسه» است.
(عربی (۳)، تعریب، ترکیبی)

ترجمه درک مطلب:

«آزادی معانی گوناگونی دارد، و حدود آن به دلیل همین معانی گوناگون، متفاوت است. آزادی به معنای استقلال وجودی، به وجود مطلق اختصاص دارد و منحصر به ذات خداوند است که هیچ نوع از انواع محدودیت‌ها را نمی‌پذیرد، و آزادی به معنای اختیار، بحثی فلسفی و کلامی است، بدین معنی که انسان در کارهای ارادی‌اش، صاحب اختیار است، با این امکان که از جنبه حقوقی و شرعی محدود می‌باشد که آن محدودیت از جانب برخی امور ممنوع است. آزادی در انتخاب مسکن، لباس و کار و آزادی اعتقاد و اندیشه، آزادی حقوقی خوانده می‌شود، از دیدگاه اسلام و مذهب شیعه، حدود این آزادی، فقط عدم تعرض و زیان رساندن به منافع مادی و معنوی مردم، در دنیا و آخرت است. پس ما هنگامی که جزئیات را نمی‌دانیم، نباید درباره آزادی سخن بگوییم!»

۲۷- (سیرمهمرعلی مرتضوی)
«آزادی منحصر به ذات مقدس خداوند نیست!» مطابق متن درست است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «آزادی فقط برای کسی است که به خدا ایمان دارد و بر او توکل می‌کند!»

گزینه «۳»: «انسان می‌خواهد انواع مختلف محدودیت‌ها را بپذیرد!»

گزینه «۴»: «خداوند بر ما چیزی را محول می‌کند که توانایی‌اش را نداریم، اما تلاش می‌کنیم، پس این، آزادی است!»

(عربی (۳)، درک مطلب، ترکیبی)

۲۸- (سیرمهمرعلی مرتضوی)
«آزادی حدود یکسانی ندارد، چرا که معانی آن، قطعاً تفاوت دارند!»

این موضوع از توجه به «... إن حدود الحرية مختلفة بلحاظ...» برمی‌آید.

(عربی (۳)، درک مطلب، ترکیبی)

۲۹- (سیرمهمرعلی مرتضوی)
«مفهوم مناسب برای متن، آگاهی و هوشیاری نسبت به مفهوم‌های مختلف آزادی و ویژگی‌های آن‌هاست!»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «زیان نرساندن به مصالح مردم در زندگی، برای ساختن جامعه خوشبخت!»

گزینه «۲»: «واجب بودن استفاده از آزادی در دنیا!»

گزینه «۳»: «فراوانی اختیار انسان در کارهایش، با وجود محدودیت‌های شرعی و حقوقی!»

(عربی (۳)، درک مطلب، ترکیبی)

۲۱- (کنکور سراسری ۸۹)
«لنا مدرسة حاذقة»: دبیر ماهری داریم / «تهتم بتریتنا»: (جمله وصفیه) به تربیت ما اهتمام می‌ورزد، به تربیت ما توجه می‌کند / «مشفقه»: دلسوزانه / «یدور الکلام عنها»: حرف از او جریان می‌یابد / «فی بداية کل عام»: در آغاز هر سال

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۲۲- (سیرمهمرعلی مرتضوی)
«لا یفید ... إلاً»: تنها ... فایده دارد، فایده ندارد جز ... / «یقاتل»: می‌جنگد، نبرد می‌کند / «الحياة»: زندگی / «یُشبّه»: تشبیه می‌شود / «دون شک»: بی‌شک

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۲۳- (کنکور سراسری ۸۸)
ترجمه درست عبارت این گزینه: «برای تو شایسته است که از اشتباه دوستت، هر قدر که اندک باشد، درگذری»

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۲۴- (کنکور سراسری ۹۱)
بیت فارسی می‌گوید: «فردی که در اصل گداست، حتی اگر در ظاهر محترم گردد، باز هم گدایی بیش نیست!» (اصل و ذات هر چیز مهم و تغییرناپذیر است) که این مفهوم در گزینه «۱» نیز دیده می‌شود: «از کوزه همان برون تراود که در اوست!»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «دشمن با مهربانی کردن، دوست نمی‌شود!»، با بیت پرسش ارتباطی ندارد.

گزینه «۳»: «سخن‌چینان بر زلالی دوستی‌شان پرواز کردند!»، با بیت پرسش ارتباطی ندارد.

گزینه «۴»: «هرکس دریا را بخواهد، رودهای کوچک را ناچیز می‌شمارد!»، با بیت پرسش ارتباطی ندارد.

(عربی (۳)، مفهوم، ترکیبی)

۲۵- (مهمرصادق مسمی)
«بیندیش»: تأمل / «درختان و سبزه‌ها»: الأشجار و الخضار / «همانا نور خورشید»: إن ضوء الشمس / «یکی از عناصر مؤثر»: أحد العناصر المؤثرة / «در رشد آن‌ها است»: فی نموها

(عربی (۳)، تعریب، ترکیبی)

۳۶- (امیر طریقی)

در این گزینه تنها کلمه‌ای که احتمال می‌دهیم بتواند از توابع باشد، کلمه «الآخرة» است اما حرف «واو» در این جا «واو» عطف نیست بلکه «واو» حالیه است، بنابراین در این گزینه تابع وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه «۱» کلمه «القرآن» نقش عطف بیان دارد و در گزینه «۳»، «واو» حرف عطف و کلمه بعد از آن معطوف است و در گزینه «۴»، کلمه «کل» تأکید معنوی است.

(عربی (۳)، توابع، صفحه‌های ۷۸ تا ۸۳)

۳۷- (ممدصارق مفسنی)

در این گزینه مفعول له وجود ندارد و «جزاء» مفعول مطلق است. در گزینه‌های دیگر به ترتیب «رغبة»، «احتراما» و «قربة» مفعول له هستند.

(عربی (۳)، منصوبات، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۳۸- (سیرممدعلی مرتضوی)

«آیه» منادای نكرة مقصوده (مینی علی الضم) و محلاً منصوب است، «المؤمنات» نیز نعت و مرفوع به تبعیت است. در سایر گزینه‌ها احکام منادا به درستی رعایت شده است.

(عربی (۳)، منصوبات، صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۳)

۳۹- (کنکور سراسری ۹۱)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «ما» حرف نفی است. «ما أقبل الیاس علینا»: ناامیدی به ما روی نیاورد!

گزینه «۳»: «ما» اسم شرط است.

گزینه «۴»: «ما» حرف نفی است. «ما أنکر»: انکار نکردند (در این جا).

(عربی (۳)، اسالیب جمله، صفحه‌های ۱۳۰ و ۱۳۱)

۴۰- (سیرممدعلی مرتضوی)

ترجمه گزینه «۳»: «ایرانیان چای را بعد از شام می‌نوشند در حالی که داغ است!». صاحب حال «الشای» مفعول به و منصوب است.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «الأعداء، الناس، الطالبات» صاحب حال، فاعل و مرفوع هستند.

(عربی (۳)، منصوبات، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۳۰- (سیرممدعلی مرتضوی)

حرکت گذاری صحیح این عبارت:

«... تَنْخَصِرُ بِالذَّاتِ الْإِلَهِيَّةِ الَّتِي لَا تَقْبَلُ أَى نَوْعٍ مِنْ أَنْوَاعِ الْخُدُودِ!»

(عربی (۳)، حرکت‌گذاری، ترکیبی)

۳۱- (سیرممدعلی مرتضوی)

حرکت گذاری صحیح این عبارت: «فَعَلِينَا أَنْ لَا نَتَكَلَّمَ عَنْ الْحَرِيَّةِ حِينَمَا لَا نَعْلَمُ التَّفَاصِيلَ!»

(عربی (۳)، حرکت‌گذاری، ترکیبی)

۳۲- (سیرممدعلی مرتضوی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «مضاعف» نادرست است. گزینه «۳»: «تعلق» فعلی مضارع است، در نتیجه موارد این گزینه نادرست است.

گزینه «۴»: «باب التفعیل - الجملة وصفية» نادرست هستند.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و نحوی، ترکیبی)

۳۳- (سیرممدعلی مرتضوی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مرفوع» نادرست است. گزینه «۲»: «مشقق...» نادرست است. گزینه «۴»: «مرفوع» نادرست است.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و نحوی، ترکیبی)

۳۴- (سیرممدعلی مرتضوی)

«حقاً» مفعول به برای فعل متعدی «طلبت» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

مفعول مطلق در سایر گزینه‌ها عبارت‌اند از: أيضاً، حقاً، سمعاً

(عربی (۳)، منصوبات، صفحه‌های ۶۷ تا ۶۹)

۳۵- (امیر طریقی)

در این گزینه، تشبیه، از نوع «بلیغ» است، زیرا که مشبه یعنی «انسان دروغگو» و مشبه‌به یعنی «سراب»، در جمله ذکر شده است ولی دو رکن دیگر تشبیه یعنی «ادات تشبیه» و «وجه شبه» در این جا نیامده است.

نکته مهم درسی:

اگر فقط وجه شبه حذف شده باشد، این تشبیه، از نوع مجمل است و اگر فقط ادات تشبیه حذف شده باشد، این تشبیه از نوع مؤکد است، و اما اگر ادات تشبیه و وجه شبه هر دو حذف شده باشد، این تشبیه از نوع تشبیه بلیغ است.

نوع تشبیه در سایر گزینه‌ها، درست بیان شده است.

(عربی (۳)، بلاغت، صفحه ۱۵۳)

دین و زندگی پیش‌دانشگاهی و سوم

۴۱-

(مفسر رضایی‌بقا)
یکی از اهداف مهم پیامبر اکرم (ص)، تبیین جایگاه خانواده، به عنوان کانون رشد و تربیت انسان‌ها با فضیلت، حافظ عفاف و پاکدامنی و مانع اصلی فساد و تباهی بود. احیای منزلت زن و ارزش‌های اصیل او از عناصر اصلی این برنامه به‌شمار می‌رفت. رسول خدا (ص) با گفتار و رفتار خویش (قول و فعل نبوی) انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد.
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه ۸۵)

۴۲-

(مفسر رضایی‌بقا)
رسول خدا (ص) به رسالت برانگیخته شده بود تا جامعه‌ای بنا نهد که در آن، به‌جای حکومت ستمگران و طاغوتیان، ولایت الهی حاکمیت داشته باشد و نظام اجتماعی بر پایهٔ قوانین و دستورات الهی استوار گردد. خداوند در این باره می‌فرماید: «یا ایها الذین آمنوا أطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم». در تقابل با آن، پذیرش ولایت غیر خدا و اطاعت از تمایلات نفسانی و خودسری است.
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه‌های ۸۰، ۸۳ و ۸۴)

۴۳-

(سکینه کلشنی)
در آیه «و من آیاته ان خلق لکم من انفسکم أزواجاً لیتکنوا لیها و جعل بینکم مؤدّة و رحمة ان فی ذلک لآیات لِقَوْمٍ یَتَفَكَّرُونَ». خداوند از آفرینش همسرانی آرامش‌بخش که مودت و رحمت را به ارمغان می‌آورند، به عنوان آیات و نشانه‌های یاد می‌کند.
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه ۸۲)

۴۴-

(مفسر رضایی‌بقا)
طبق آیه «ادع الی سبیل ربک بالحکمة و الموعظة الحسنة و جادلهم بالتی هی احسن». آخرین روش دعوت رسول خدا (ص) به‌سوی پیام رهایی‌بخش دین مبین اسلام، مجادله و بحث و گفت‌وگوی منطقی است.
بنابر فرمایش امام خمینی (ره): «به گفتهٔ قرآن کریم [دشمنان] هرگز دست از مقاله و ستیز با شما برنمی‌دارند مگر اینکه شما را از دینتان برگردانند.»
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه‌های ۹۰، ۹۱ و ۹۷)

۴۵-

(مفسر رضایی‌بقا)
اگر جامعه‌ای در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی نیازمند «توبه اجتماعی» است.
انحراف‌های اجتماعی باید در همان مراحل ابتدایی (بدوی) خود اصلاح شوند تا گسترش نیابند و ماندگار نشوند.
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۷، صفحه ۷۳)

۴۶-

(مرتضی مسینی‌کبیر)
پیامبر اسلام (ص) بنابر آیه «محمد رسول الله و الذین معه اشداء علی الکفار رحماء بینهم»، از مسلمانان می‌خواهد که با هم‌کیشان خود در سراسر جهان پیوند برادری برقرار کنند و مانند اعضای یک خانواده از یکدیگر دفاع نمایند.
و آیه شریفه «قل من حرم زینة الله الّتی اخرج لعباده و الطّیبات من الرزق... بگو چه کسی حرام کرده زیورهایی را که خدا برای بندگانش پدید آورده و روزی‌های پاکیزه را...» در مورد دیدگاه متعادل نسبت به بهره‌مندی از نعمت‌های دنیوی است.
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه‌های ۸۱ و ۸۵)

۴۷-

(ابوالفضل امرزاده)
در آیه «و من یتولّ الله و رسوله و الذین آمنوا فانّ حزب الله هم الغالبون»: «هرکس ولی خود قرار دهد خدا و رسولش را و کسانی که ایمان آوردند، آنان همان حزب خدا هستند که پیروزند»، رمز پیروزی، پذیرش ولایت خدا، رسول و ایمان است.
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه ۹۰)

۴۸-

(هاری ناصری)
مرحله اول توبه که همان پیشیمانی از گناه است، معمولاً با عبارت «استغفر الله» ابراز می‌شود و در آیه مورد نظر، عبارت «یتستغفر الله» به این مرحله از توبه اشاره می‌کند. مفهوم تخلیه یا پیرایش، یعنی پاک شدن از آلودگی‌ها با توبه، در سخن امام علی (ع) این‌گونه آمده است: «التوبة تطهر القلوب و تغسل الذنوب»: «توبه دل‌ها را پاک می‌کند و گناهان را می‌شوید.»
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۷، صفحه‌های ۶۶، ۷۰ و ۷۱)

۴۹-

(مفسر رضا فرهنگیان)
مقام معظم رهبری در مورد علم این‌گونه تذکر می‌دهند: «باید علم را که مایهٔ اقتدار ملی است، همه جدی بگیرند و دنبال کنند. کشوری که مردم آن از علم بی‌بهره باشند، هرگز به حقوق خود دست نخواهد یافت... باید استعدادهای یک ملت به‌کار افتد تا یک ملت به معنای حقیقی کلمه، عالم بشود.»
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه ۹۴)

۵۰-

(مرتضی مسینی‌کبیر)
فریب بزرگ شیطان این است که لذت گناه را برتر از خوشی و لذت اطاعت از فرمان الهی جلوه می‌دهد.
دروغ، یک گناه فردی است؛ اما رباخواری، رشوه دادن و بی‌توجهی به عفاف و پاکدامنی از گناهان اجتماعی هستند.
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۷، صفحه‌های ۷۳ و ۷۵)

۵۱-

(مفسر رضایی‌بقا)
از آن‌جا که مردم نسبت به یازده امام معصوم، قدرناشناسی و ناسپاسی کردند، خداوند آخرین حجت خود را تا آماده شدن جامعهٔ انسانی برای بهره‌مندی از او، غایب نمود. خداوند در آیه ۵۳ سوره انفال در مورد علت از دست دادن نعمت‌ها می‌فرماید: «ذلک بأنّ الله لم یک مَغفراً نعمة انعمها علی قوم حتی یتغیروا ما بانفسهم و انّ الله سمیع علیم». این بدان سبب است که خداوند نعمتی را که به قومی ارزانی کرده است، تغییر نمی‌دهد مگر آن‌که آن‌ها، خود وضع خود را تغییر دهند. همانا که خداوند شنوا و داناست. پس تغییر رفتار انسان‌ها: «یتغیروا ما بانفسهم»، عامل بی‌بهره شدن از نعمت ظهور امام است.
همچنین در آیه «و نرید ان نمنّ علی الذین استضعفوا فی الارض و نجعلهم ائمة و نجعلهم الوارثین: ما می‌خواهیم بر مستضعفان زمین، منت نهیم و آنان را پیشوایان [مردم] قرار دهیم و آنان را وارثان [زمین] قرار دهیم». به منت‌های خدا بر مستضعفان اشاره شده است.
(دین و زندگی ۳، درس‌های ۹ و ۱۰، صفحه‌های ۱۰۹، ۱۱۰ و ۱۱۷)

۵۲-

(مفسر رضایی‌بقا)
یکی از علل مبارزهٔ امامان بزرگوار (ع) با حاکمان زمان خود، این بود که حاکمان غاصب، قوانین اسلام را زیر پا می‌گذاشتند و به مردم ستم می‌کردند؛ امامان نیز وظیفه داشتند که براساس اصل امر به معروف و نهی از منکر با آنان مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند.
(دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه ۱۰۳)

۵۳-

(مفسر رضایی‌بقا)
باید توجه کنیم که امام را از آن جهت «غایب» نامیده‌اند که ایشان از نظرها «غایب» است، نه این‌که در جامعه حضور ندارد. به عبارت دیگر، این انسان‌ها هستند که امام را نمی‌بینند، نه این‌که ایشان در بین مردم حضور نداشته باشند.
بخش اصلی رهبری امام عصر (عج)، مربوط به «ولایت معنوی» می‌شود و امام عصر (ع) در نامه‌ای به شیخ مفید در این باره می‌فرماید: «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نمی‌ماند.» یعنی هم‌اکنون نیز امام عصر (ع) سرپرست، حافظ و یاور مسلمانان است.
(دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۲)

زبان انگلیسی پیش‌دانشگاهی

(میرسعید زاهری)

۶۱-

ترجمه جمله: «کارگران کودک در مناطق شهری پول بیشتری درمی‌آورند؛ در حالی که کودکان در مناطق روستایی کمتر کسب درآمد دارند.»

نکته مهم درسی

بین دو جمله تضاد صریح یا مغایرت وجود دارد که در این صورت گزینه «۳» حذف می‌شود. گزینه‌های «۱» و «۲» در اول جمله یا وسط دو جمله به کار می‌روند و بنابراین حذف می‌شوند. «however» می‌تواند به جای کلمات ربط تضاد به کار رود و جای شناوری در جمله دارد و می‌تواند در وسط جمله بین دو کاما قرار گیرد.

(گراهر)

(میرسعید زاهری)

۶۲-

ترجمه جمله: «فشانوردان - افرادی که در اعماق فضا داخل یک سفینه فضایی سفر می‌کنند - مجبورند لباس‌های مخصوصی بپوشند تا این‌که بتوانند از خودشان در مقابل اشعه‌های خطرناک محافظت کنند.»

نکته مهم درسی

در این سؤال ساختار هدف به کار رفته است. «special» صفت است و نشان می‌دهد که بعد از آن باید اسم به کار رود و جمله دوم که هدف از پوشیدن لباس را بیان می‌کند به وسیله «so that» به جمله پایه وصل می‌شود.

(گراهر)

(مهروی ممدری)

۶۳-

ترجمه جمله: «مرد جوان تمایلی به شرکت در مهمانی نداشت و بنابراین با لبخندی مصنوعی که به چهره‌اش داشت به دوستانش خوش آمد گفت.»

(۱) مصنوعی (۲) ناگهانی
(۳) مؤدب (۴) واقعی

(واژگان)

(مهروی ممدری)

۶۴-

ترجمه جمله: «برنامه جدید بهترین راه‌حل برای مشکلات حمل‌ونقل عمومی می‌باشد. من مشتاق هستم تا شخصی را که پیشگام این ایده خلاقانه بوده را بشناسم.»

(۱) محقق (۲) عضو
(۳) پیشگام، پیش‌قدم (۴) مخترع

(واژگان)

(مهروی ممدری)

۶۵-

ترجمه جمله: «هنگامی که شما می‌خواهید شغل مناسبی را انتخاب کنید، شما باید عوامل زیادی را در نظر بگیرید، اما مهم‌ترین ویژگی، اساس مالی آن [شغل] می‌باشد.»

(۱) پایه، اساس (۲) فشار
(۳) هزینه (۴) تأثیر

(واژگان)

(ممد سهرابی)

۶۶-

ترجمه جمله: «از دولت انتظار می‌رود تا اقدامات جدی علیه کار کودکان انجام دهد، [اقداماتی] شامل ایجاد فرصت‌های استخدامی در زمینه‌های مختلف مانند تجارت، کشاورزی و صنعت.»

(۱) استخدام (۲) توسعه، پیشرفت
(۳) بهبود (۴) تشویق

(واژگان)

(ممد سهرابی)

۶۷-

ترجمه جمله: «دکترها قاطعانه بر این باور هستند که استفاده از اقدامات بازدارنده که شامل کاهش وزن، رژیم غذایی متعادل و ورزش منظم می‌باشد، بهترین راه کار برای غلبه بر بیماری‌های مزمن می‌باشد.»

(۱) امری، دستوری، ضروری (۲) حفاظتی
(۳) بازدارنده (۴) فعال

(واژگان)

(ممد رضایی‌بفا)

۵۴-

انتخاب شیوه‌های درست مبارزه متناسب با شرایط زمانه، موجب شد تا تفکر اسلام اصیل و راستین باقی بماند، بنای ظلم و جور بنی‌امیه و بنی‌عباس به تدریج سست شود و روش زندگی امامان به نسل‌های آینده معرفی شود. نمونه‌ای از این روش‌ها که در شرایط خطر نسبت به امامان و شیعیان آنان صورت می‌گرفت، تقیه بود. به این معنا که اقدامات حساس از نظر دشمن مخفی شود تا در عین ضربه زدن به دشمن، شیعیان کمتر ضربه بخورند و جان شیعیان نیز حفظ شود. (دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه‌های ۱۲۳ و ۱۲۴)

(ممد رضایی‌بفا)

۵۵-

مقصود امام رضا (ع) از عبارت «من از شرط‌های آن هستم» این بود که توحید تنها یک لفظ و شعار نیست، بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی، با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر است. از جمله نتایج حضور فعال امامان برای تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو، فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار (ع) در کنار سیره پیامبر (ص) و قرآن کریم است.

(دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه ۱۰۰)

(ممد رضایی‌بفا)

۵۶-

امام علی (ع) پس از این‌که از حق مسلم خود در رهبری جامعه اسلامی محروم ماند، برای حفظ نظام نوپای اسلامی سکوت پیشه کرد و هر جا که از آن حضرت کمک می‌خواستند، آنان را یاری می‌نمود. (دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه ۱۲۴)

(ممد رضایی‌بفا)

۵۷-

دوره غیبت به معنای عدم امامت امام عصر (عج) نیست؛ بلکه رهبری حقیقی مسلمانان، هم‌اکنون نیز بر عهده ایشان است، اما این رهبری را انسان‌های عادی حس نمی‌کنند؛ همان‌طور که برخی از انسان‌ها فواید خورشید پشت ابر را در نمی‌یابند و مشاهده نمی‌کنند. اگر شب، عالم را فراگیرد و خورشید هیچ‌گاه طلوع نکند آن زمان است که نعمت وجود خورشید پشت ابر نیز بر همگان روشن خواهد شد. (دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه ۱۱۳)

(ممد ابراهیم مازنی)

۵۸-

شش روز مانده به درگذشت آخرین نایب خاص، امام عصر (عج) برای ایشان نامه‌ای نوشت و فرمود به فرمان خداوند، پس از وی جانشینی نیست و مرحله دوم امامت در شکل غیبت (کبری) آغاز شده است.

سخت‌گیری حاکمان بنی‌عباس نسبت به امام دهم و یازدهم تا حدی شدت یافته بود که آن بزرگواران را در محاصره کامل قرار داده بودند؛ زیرا آنان از اخباری که از پیامبر اکرم (ص) و سایر امامان در مورد قیام مهدی (عج) رسیده بود، مطلع بودند. (دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۱۰)

(سیره‌های هاشمی)

۵۹-

امام صادق (ع) در توصیف یاران امام عصر (عج) می‌فرماید: «یاران مهدی (عج) مردمانی مقاوم، سرشار از یقین به خدا و استوارتر از صخره‌ها هستند؛ اگر به کوه‌ها روی آورند، آن‌ها را متلاشی می‌کنند.» این فرمایش در خصوص مسئولیت «ایجاد آمادگی در خود و جامعه» برای منتظران است و کسانی می‌توانند در هنگام ظهور سرشار از یقین و استوارتر از صخره‌ها باشند که قبل از ظهور آن حضرت، تمرین کرده و در صحنه فعالیت‌های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل، در جبهه حق حضوری فعال داشته باشند و با ایستادگی و مقاومت در مقابل شیاطین درون و برون، ویژگی‌هایی چون شجاعت، عزت نفس، بلندمندی و پاکدامنی را در خود پرورانده باشند (قسمت اول همه گزینه‌ها درست بود).

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

(مرتضی مفسنی‌کبری)

۶۰-

غلبه دین حق بر سایر اندیشه‌ها در آیه «هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَ دِينِ الْحَقِّ لِيُظَاهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ» ذکر شده است.

لازمه انتظار فرج که در کلام امام علی (ع) مورد تأکید واقع شده، دعا برای ظهور امام زمان (عج) است. (دین و زندگی ۳، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۲۵)

ترجمه متن کلوزتست:

از طریق کاوش‌های فضایی، انسان‌ها چیزهای زیادی در مورد سیارات، ستارگان و سایر اجرام آسمانی آموخته‌اند. از سال ۱۹۵۷، بیش از ۵۰۰۰ سفینه فضایی به فضا پرتاب شده‌اند تا اطلاعات جمع‌آوری کنند. آن‌ها شامل سفینه‌های فضایی با سرنشین، کاوشگرهای فضایی و ماهواره‌ها می‌شوند. اولین بار در سال ۱۹۶۱، یک مسافر انسانی، به کاوش فضا پرداخت. در آن سال، یوری گاگارین فضانورد اتحاد شوروی، در یک فضاپیما به دور زمین چرخید. در ۲۰ جولای ۱۹۶۹، نیل آرمسترانگ و اِدوین آلدَرین، فضانوردان ایالات متحده، اولین انسان‌های روی کره ماه بودند. به‌خاطر فناوری جدید، مکان‌هایی که هیچ انسانی به آن‌جا نرفته است، هنوز قابل کاوش کردن هستند. فضاپیماهای بدون سرنشین با استفاده از [امواج] رادیویی عمل می‌کنند. این کاوشگرهای فضایی بدون این‌که الزامی به بازگشتی داشته باشند، می‌توانند در اعماق فضا سفر کنند.

۶۸-

- (۱) شیء (در این جا: اجرام) (۲) وسیله نقلیه
(۳) اتحادیه (۴) نقل و انتقال (کلوزتست)

۶۹-

- (۱) هر چند (۲) به‌منظور، تا
(۳) از آن‌جا که، چون (۴) به‌منظور، تا
نکته مهم درسی
با توجه به معنی جمله، باید از کلمات ربط بیانگر مقصود و هدف استفاده کنیم. بنابراین گزینه‌های «۱» و «۳» نمی‌توانند درست باشند. با وجود فعل "gather" بعد از جای خالی، باید از کلماتی مانند "to"، "in order to" یا "so as to" برای بیان مقصود و منظور استفاده کنیم، چرا که بعد از "so that" به جمله کامل نیاز داریم، به همین دلیل گزینه «۲» حذف می‌شود.

۷۰-

- (۱) زنده ماندن، نجات یافتن (۲) کاوش کردن
(۳) احاطه کردن (۴) پیش‌بینی کردن (کلوزتست)

۷۱-

- (۱) مأموریت (۲) کارگر
(۳) آزمایش (۴) فضانورد (کلوزتست)

۷۲-

- (۱) ارزیابی کردن (۲) برآورد کردن
(۳) عمل کردن (۴) بزرگ‌نمایی کردن (کلوزتست)

ترجمه متن درک مطلب اول:

سیاه‌چاله‌ها یکی از اسرارآمیزترین و قوی‌ترین نیروهای کیهان هستند. یک سیاه‌چاله جایی است که جاذبه به‌قدری قوی شده است که چیزی دور آن، حتی نور، نمی‌تواند بگریزد. سیاه‌چاله‌ها در جرم و چرخش خود با یکدیگر تفاوت دارند. به‌جز آن، همه آن‌ها بسیار شبیه‌اند. در واقع ما نمی‌توانیم سیاه‌چاله‌ها را ببینیم، چرا که آن‌ها نور را منعکس نمی‌کنند، اما دانشمندان با رصد نور و اجرام اطراف آن‌ها، می‌دانند که آن‌ها وجود دارند.

سیاه‌چاله‌ها هنگامی که ستاره‌های بزرگ در انتهای چرخه زندگی‌شان منفجر می‌شوند، شکل می‌گیرند. این انفجار «سوپرنوا» نام دارد. اگر آن ستاره جرم کافی داشته باشد، تا اندازه بسیار کوچکی بر روی خودش فرو می‌باشد. به‌واسطه اندازه کوچک و جرم زیادش، جاذبه به‌اندازی قوی خواهد شد که نور را جذب کند و تبدیل به یک سیاه‌چاله شود. سیاه‌چاله‌ها می‌توانند با ادامه دادن به جذب نور و اجرام دورشان به‌طور باورنکردنی‌ای بزرگ شوند. آن‌ها حتی می‌توانند ستاره‌های دیگر را نیز جذب کنند. بسیاری از دانشمندان معتقدند که سیاه‌چاله‌های فوق‌العاده عظیمی در مرکز کهکشان‌ها وجود دارد.

ایده سیاه‌چاله ابتدا توسط دو دانشمند مختلف در قرن هجدهم پیشنهاد شد: جان میشل و پیر سیمون لاپلاس. در سال ۱۹۶۷، یک فیزیکدان به‌نام جان آرکیبالد ویلر اصطلاح «سیاه‌چاله» را مطرح کرد.

۷۳-

- (رضا کیاسالار)
ترجمه جمله: «پاراگراف دوم عمدتاً درباره چه چیزی بحث می‌کند؟»
(درک مطلب)

۷۴-

- (رضا کیاسالار)
ترجمه جمله: «متن خاطرنشان می‌کند که سیاه‌چاله‌ها غیرقابل اجتناب‌اند، زیرا کشش جاذبه آن‌ها خیلی قوی است.»
(درک مطلب)

۷۵-

- (رضا کیاسالار)
ترجمه جمله: «کلمه "them" که در پاراگراف اول زیر آن خط کشیده شده به چه چیزی اشاره می‌کند؟»
(درک مطلب)

۷۶-

- (رضا کیاسالار)
ترجمه جمله: «کدام یک از جملات زیر درست نیست؟»
(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب دوم:

خورشید داغ‌ترین جسم در منظومه شمسی ماست. آن [خورشید] حدود ۹۳ میلیون مایل از زمین فاصله دارد. خورشید ما از زمانی که ۴٫۵ میلیارد سال پیش شکل گرفت، گرما و نور تولید کرده است. خورشید این کار را با تبدیل هیدروژن به عنصری دیگر به نام هلیوم انجام می‌دهد. هشت دقیقه طول می‌کشد تا پرتوهای نور از سطح خورشید به زمین برسند. از زمین، خورشید ما شبیه دایره‌ای گرد و زرد در آسمان است. خورشید طوری به‌نظر می‌رسد که انگار هیچ‌وقت تغییر نمی‌کند، اما در واقع تویی در حال جوشیدن از گاز است که همواره در حال تغییر است. گرما از مرکز خورشید به‌آهستگی مثل حباب به سطح آن می‌رسد. سطح خورشید همچون فوری آبی است که به‌سرعت در حال جوشیدن است. دما در سطح آن حدود ۷۰۰۰ درجه فارنهایت است. جریان‌های گاز که شعله نام دارند، می‌توانند از سطح خورشید دچار انفجار شوند. این جریان‌های گاز در فضا صعود می‌کنند و گاهی با جو زمین برخورد می‌کند. لکه‌های خورشیدی طوفان‌های روی خورشید هستند. آن‌ها به این دلیل تیره به‌نظر می‌رسند که سردتر از سطح اطراف [خود] هستند. البته هر لکه خورشیدی خیلی داغ است. حدود ۵۰۰۰ درجه فارنهایت. وقتی گازها از خورشید به جو زمین می‌رسند، موجب درخشش جو می‌شوند. این نورهای درخشنده را «شفق قطبی» می‌گویند. شفق‌های قطبی معمولاً زمانی دیده می‌شوند که خورشید فعال است.

۷۷-

- (امیرمسین مراد)
ترجمه جمله: «هدف اصلی متن چیست؟»
(درک مطلب)

۷۸-

- (امیرمسین مراد)
ترجمه جمله: «واژه "beam" در پاراگراف اول که زیر آن خط کشیده شده، از نظر معنی به "ray" (اشعه) نزدیک‌ترین است.»
(درک مطلب)

۷۹-

- (امیرمسین مراد)
ترجمه جمله: «اگر خورشید بسوزد، چه قدر طول می‌کشد تا مردم روی زمین متوجه شوند؟»
(درک مطلب)

۸۰-

- (امیرمسین مراد)
ترجمه جمله: «کدام یک از جملات زیر درست نیست؟»
(درک مطلب)

ریاضی پایه (سال چهارم)

(گورشن داوری)

-۸۶

$$P(t) = P_0(1+r)^t$$

$$\Rightarrow \Delta P_0 = P_0(1+0.02)^t \Rightarrow \Delta = (1.02)^t$$

$$\Rightarrow \log \Delta = \log 1.02^t \Rightarrow \log \Delta = t \log 1.02 \Rightarrow t = \frac{\log \Delta}{\log 1.02}$$

$$= \frac{1 - \log 2}{\log 1.02} \approx \frac{1 - 0.3010}{0.0086} = \frac{0.699}{0.0086} \approx 81$$

(ریاضی پایه، مدل سازی ریاضی، صفحه های ۹۳ تا ۹۸)

(معمربصیرایی)

-۸۷

$$b = 1 - \frac{20}{100} = \frac{80}{100} = \frac{4}{5}$$

$$\left(\frac{1}{5}\right)^T = b \Rightarrow \left(\frac{1}{5}\right)^T = \frac{4}{5} \Rightarrow T \log \frac{1}{5} = \log \frac{4}{5}$$

$$\Rightarrow T = \frac{\log 4 - 1}{0 - \log 5} = \frac{2 \log 2 - 1}{-\log 5} \approx \frac{0.69 - 1}{-0.69} = \frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow t = \frac{1}{3} \times 5700 = 1900 \text{ سال}$$

(ریاضی پایه، مدل سازی ریاضی، صفحه های ۱۰۰ تا ۱۰۵)

(معمربصیرایی)

-۸۸

در تابع $y = ax^2 + bx + c$ بیشترین مقدار تابع به ازای $x = -\frac{b}{2a}$ به دست می آید، بنابراین:

$$x_{\max} = -\frac{b}{2a} = \frac{-(-5)}{-8} = -\frac{5}{8}$$

(ریاضی پایه، مدل سازی ریاضی، صفحه های ۱۰۵ تا ۱۰۸)

(لیلا های علیا)

-۸۹

(معادله درآمد) $R(x) = x \times P = 50 \times x$

هزینه - درآمد = سود

$$\text{سود} = 50x - (x^2 + 25x + 20)$$

$$\Rightarrow \text{معادله سود} = 50x - x^2 - 25x - 20 = -x^2 + 25x - 20$$

(ریاضی پایه، مدل سازی ریاضی، صفحه های ۱۰۶ تا ۱۱۳)

(عمیرضا سپوری)

-۹۰

$$2p = 80 - x \Rightarrow p = 40 - \frac{1}{2}x$$

$$\Rightarrow R(x) = xp = \left(40 - \frac{1}{2}x\right)x = 40x - \frac{1}{2}x^2$$

$$\text{معادله سود } P(x) = R(x) - C(x) \Rightarrow P(x) = 40x - \frac{1}{2}x^2 - (16x + 200)$$

$$\Rightarrow P(x) = 24x - \frac{1}{2}x^2 - 200$$

(لیلا های علیا)

-۸۱

$$\log_3^{(x+4)} + \log_3^{(x-2)} = 3$$

$$\Rightarrow \log_3^{((x+4)(x-2))} = 3 \Rightarrow \log_3^{(x^2 + 2x - 8)} = 3$$

$$\Rightarrow x^2 + 2x - 8 = 3^3 = 27$$

$$\Rightarrow x^2 + 2x - 35 = 0 \Rightarrow (x+7)(x-5) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x+7=0 \Rightarrow x=-7 \text{ غ.ق.} \\ x-5=0 \Rightarrow x=5 \text{ ق.ق.} \end{cases}$$

(ریاضی پایه، لگاریتم، صفحه های ۷۵ تا ۷۹)

(لیلا های علیا)

-۸۲

$$\log(3 - \sqrt{3}) + \log(\sqrt{3} + 1) - \log \sqrt{3}$$

$$= \log((3 - \sqrt{3})(\sqrt{3} + 1)) - \log \sqrt{3}$$

$$= \log(3\sqrt{3} + 3 - 3 - \sqrt{3}) - \log \sqrt{3} = \log 2\sqrt{3} - \log \sqrt{3}$$

$$= \log 2\sqrt{3} - \log \sqrt{3} = \log \frac{2\sqrt{3}}{\sqrt{3}} = \log 2$$

(ریاضی پایه، لگاریتم، صفحه های ۷۵ تا ۷۹)

(مهری ملارمقزانی)

-۸۳

$$\log x + \log 4^2 = 2 \log 12 \Rightarrow \log x + 2 \log 4 = 2 \log 4 + 2 \log 3$$

$$\Rightarrow \log x + 2 \log 4 = 2(\log 4 + \log 3)$$

$$\Rightarrow \log x + 2 \log 4 = 2 \log 4 + 2 \log 3 \Rightarrow \log x = \log 9 \Rightarrow x = 9$$

$$\log_{\Delta}^{2x+7} \xrightarrow{x=9} \log_{\Delta}^{2 \times (9) + 7} = \log_{\Delta}^{25} = \log_{\Delta}^{5^2} = 2$$

(ریاضی پایه، لگاریتم، صفحه های ۷۵ تا ۷۹)

(عمیرضا سپوری)

-۸۴

$$D = 10 \log \frac{I}{I_0} \Rightarrow D = 10 \log \frac{8 \times 10^{-6}}{10^{-12}}$$

$$\Rightarrow D = 10 \log(8 \times 10^{-6} \times 10^{12}) \Rightarrow D = 10 \log(8 \times 10^6)$$

$$\Rightarrow D = 10 \times (\log 8 + \log 10^6)$$

$$\Rightarrow D = 10 \times (3 \log 2 + 6) = 10 \times (3 \times 0.3 + 6)$$

$$\Rightarrow D = 10 \times 6.9 = 69 \text{ دسی بل}$$

(ریاضی پایه، لگاریتم، صفحه های ۷۵ تا ۷۹ و ۸۴ و ۸۵)

(عمیرضا سپوری)

-۸۵

$$M = \frac{2}{3} \log \frac{E}{E_0} \Rightarrow M = \frac{2}{3} \log \frac{6/3 \times 10^6}{10^{4/4}}$$

$$\Rightarrow M = \frac{2}{3} \log(6/3 \times 10^{1/6}) \Rightarrow M = \frac{2}{3} (\log 6/3 + 1/6 \log 10)$$

$$M \approx \frac{2}{3} (0.3 + 1/6) = \frac{2}{3} \times 2/4 = 1/3 \text{ ریشتر}$$

(ریاضی پایه، لگاریتم، صفحه های ۷۵ تا ۸۳)

$$\Rightarrow \begin{cases} x > 4 \\ x < 10 \end{cases} \cap \rightarrow 4 < x < 10$$

(ریاضی (۱)، نامعادلات درجه اول، صفحه‌های ۱۹۲ تا ۲۰۰)

۹۵- (معمد بصیرایی)

چون $c < 0$ (عددی منفی است) اگر طرفین نامساوی $a < b$ را بر c

تقسیم کنیم جهت نامساوی عوض می‌شود، یعنی $\frac{a}{c} > \frac{b}{c}$ درست است.

(ریاضی (۱)، نامعادلات درجه اول، صفحه‌های ۱۹۰ و ۱۹۱)

۹۶- (سارا شریفی)

$$2n < 11 \Rightarrow n < \frac{11}{2} \quad n \in \mathbb{N} \rightarrow n = \{1, 2, 3, 4, 5\}$$

(ریاضی (۱)، نامعادلات درجه اول، صفحه ۱۹۲)

۹۷- (سارا شریفی)

$$3x + 4 < 5x - 2 \Rightarrow 3x - 5x < -2 - 4 \Rightarrow -2x < -6 \Rightarrow x > 3$$

(ریاضی (۱)، نامعادلات درجه اول، صفحه‌های ۱۹۳ تا ۲۰۰)

۹۸- (مهری ملارمقانی)

$$\frac{5x}{2} \leq (x^2 + 2x + 1) - (x^2 - 6x + 9)$$

$$\Rightarrow \frac{5x}{2} \leq 8x - 8 \Rightarrow 5x \leq 16x - 16$$

$$\Rightarrow 5x - 16x \leq -16 \Rightarrow -11x \leq -16 \Rightarrow x \geq \frac{16}{11}$$

(ریاضی (۱)، نامعادلات درجه اول، صفحه‌های ۱۹۳ تا ۲۰۰)

۹۹- (مهری ملارمقانی)

اگر $a < 0$ باشد پس $a^2 > 0$ و $a^3 < 0$ است، در نتیجه در گزینه ۴

نامساوی به صورت $a^2 > a^3$ درست است.

(ریاضی (۱)، نامعادلات درجه اول، صفحه ۱۹۹)

۱۰۰- (معمد بصیرایی)

هر نقطه در ناحیه چهارم محورهای مختصات دارای طول مثبت و عرض منفی است. در نتیجه:

$$2m + 1 > 0 \Rightarrow 2m > -1 \Rightarrow m > -\frac{1}{2}$$

$$3m - 2 < 0 \Rightarrow 3m < 2 \Rightarrow m < \frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow -\frac{1}{2} < m < \frac{2}{3}$$

(ریاضی (۱)، نامعادلات درجه اول، صفحه‌های ۱۹۳ تا ۲۰۰)

ریاضی (۳)

(عمیرضا سپوری)

۱۰۱-

چون حرف «س» و حرف «ت» در اول و آخر کلمه همواره ثابت می‌باشند، پس آن‌ها را کنار گذاشته و برای پنج جایگاه دیگر پنج حرف «ا - ن - ی» را داریم که چون دو حرف «ا» و دو حرف «ن» داریم، پس خواهیم داشت:

$$\text{تعداد کل حالات} = \frac{5!}{2! \times 2!} = \frac{5 \times 4 \times 3 \times 2!}{2! \times 2 \times 1} = 30$$

(ریاضی سال سوم، ترکیبیات، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۹)

$$x = -\frac{b}{2a} = -\frac{24}{2 \times (-\frac{1}{2})} = 24$$

$$\Rightarrow P(x) = 24(24) - \frac{1}{2}(24)^2 - 200 = 576 - 288 - 200 = 88$$

(ریاضی پایه، مدل‌سازی ریاضی، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۱۳)

ریاضی (۱)

(عمیرضا سپوری)

۹۱-

$$-1 < \frac{3}{2}(2-x) \leq 6 \rightarrow \text{ضرب طرفین در ۲} \rightarrow -2 < 6 - 3x \leq 12$$

$$\rightarrow \text{از طرفین ۶ واحد کم می‌کنیم} \rightarrow -2 - 6 < 6 - 6 - 3x \leq 12 - 6$$

$$\Rightarrow -8 < -3x \leq 6 \rightarrow \text{تقسیم طرفین بر ۳ -} \rightarrow \frac{8}{3} > x \geq -2$$

$$\rightarrow \text{به عبارت دیگر} \rightarrow -2 \leq x < \frac{8}{3}$$

(ریاضی (۱)، نامعادلات درجه اول، صفحه‌های ۱۹۳ تا ۲۰۰)

(معمد بصیرایی)

۹۲-

$$\begin{cases} x(x-3)(x+1) > x^3 - 2x^2 - 6 \\ \frac{x+1}{3} - \frac{x-1}{2} > 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x^3 + x^2 - 3x^2 - 3x > x^3 - 2x^2 - 6 \\ \frac{2x+2}{6} - \frac{3x-3}{6} > 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} -3x > -6 \\ 2x+2-3x+3 > 6 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x < \frac{-6}{-3} \\ -x > 6-5 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x < 2 \\ x < -1 \end{cases}$$

$x < -1$ جواب مشترک است.

(ریاضی (۱)، نامعادلات درجه اول، صفحه‌های ۱۹۳ تا ۲۰۰)

(کتک‌ور سراسری ۸۲)

۹۳-

برای آن که عبارات از حالت کسری خارج شوند، طرفین را در ۱۲ (ک. م. م. مخرج‌ها) ضرب می‌کنیم.

$$12 \left(\frac{2x+3}{2} - \frac{3}{4} > \frac{4x+1}{3} \right) \Rightarrow 6(2x+3) - 9 > 4(4x+1)$$

$$\Rightarrow 12x + 18 - 9 > 16x + 4 \Rightarrow -4x > 4 - 9 \Rightarrow -4x > -5 \Rightarrow x < \frac{5}{4}$$

(ریاضی (۱)، نامعادلات درجه اول، صفحه‌های ۱۹۲ تا ۲۰۰)

(قارچ از کشور ۹۲)

۹۴-

$$6x \left\{ \frac{x}{2} - \frac{x-1}{3} > 1 \right. \Rightarrow \left. \left\{ \frac{6x}{2} - \frac{6(x-1)}{3} > 6 \right. \right.$$

$$2x \left\{ \frac{3}{2}x + 2 > 2x - 3 \right. \Rightarrow \left. \left\{ \frac{6x}{2} + 4 > 4x - 6 \right. \right.$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 3x - 2(x-1) > 6 \\ 3x + 4 > 4x - 6 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 3x - 2x + 2 > 6 \\ 3x - 4x > -6 - 4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x > 6 - 2 \\ -x > -10 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{20}{m^2 - m} = 1 \Rightarrow m^2 - m - 20 = 0 \Rightarrow (m - 5)(m + 4) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} m = 5 \text{ ق.ق.} \\ m = -4 \text{ غ.ق.} \end{cases} \Rightarrow \binom{5}{2} = \frac{5!}{2! \times 3!} = 10$$

(ریاضی سال سوم، ترکیبیات، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۲۱)

۱۱۰ (همبرضا سوپوری)

چون در ارقام داده شده دو رقم مساوی هستند، پس تعداد اعداد ساخته

$$\frac{4!}{2!} = \frac{4 \times 3 \times 2!}{2!} = 12$$

شده برابر است با:

اما اگر رقم صفر در سمت چپ قرار گیرد، عدد سه رقمی خواهد شد:

$$\frac{3!}{2!} = \frac{3 \times 2!}{2!} = 3$$

بنابراین خواهیم داشت:

$$12 - 3 = 9 = \text{تعداد کل حالات}$$

(ریاضی سال سوم، ترکیبیات، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۹)

اقتصاد

۱۱۱ (منصوره هابی زاره)

الف) هر کشور و سازمانی که نیروهای متخصص و آموزش دیده بیشتری در اختیار دارد، در زمینه تجارت جهانی موفق تر است.

ب) یکی از عوامل روی آوردن کشورها به تجارت بین الملل، وضعیت اقلیمی متفاوت است. تنوع آب و هوایی و وضعیت اقلیمی متفاوت در سرزمین‌های مختلف، باعث می‌شود که هر سرزمین زمینه تولید محصولات خاصی را داشته باشد؛ برای مثال خشکبار در وضعیت آب و هوایی برخی نقاط ایران و میوه‌های استوایی در موقعیت آب و هوایی کشورهای استوایی به عمل می‌آید.

(اقتصاد، اقتصاد جهان، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

۱۱۲ (منصوره هابی زاره)

الف) کالاهای خارجی در صورتی وارد کشور می‌شوند که از کالاهای مشابه داخلی ارزان تر و مرغوب تر باشند یا مشابه آن‌ها در داخل تولید نشود.

ب) هر کشوری در پی جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی برای کشور خود است تا بدین ترتیب نه تنها پس‌اندازهای داخلی خود بلکه پس‌اندازهای کشورهای دیگر را نیز در جهت رشد و افزایش کارخانه‌ها و بخش‌های تولیدی داخلی به کار گیرد.

(اقتصاد، اقتصاد جهان، صفحه‌های ۱۵۱، ۱۵۲ و ۱۵۳)

۱۱۳ (زهرا بکائیان)

الف) امروزه همراه با گسترش جوامع و گوناگون شدن کالاهای تولیدی و گسترش وسایل حمل و نقل و ظهور بسیاری از تحولات دیگر، تجارت با روش‌های علمی انجام می‌گیرد.

ب) تنوع آب و هوایی و شرایط طبیعی متفاوت در سرزمین‌های مختلف باعث می‌شود که هر سرزمین شرایط تولید محصولات خاصی را داشته باشد.

ج) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید: کشورها از نظر در اختیار داشتن منابع طبیعی، معادن زیرزمینی و سرمایه انسانی متخصص، وضع یکسانی ندارند. بعضی از آن‌ها از زمین‌های حاصلخیز و منابع آبی کافی، برخی از منابع زیرزمینی فراوان و برخی دیگر از نیروی انسانی متخصص بهره‌مندند.

(اقتصاد، اقتصاد جهان، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

۱۰۲ (مهمم بصیرایی)

۵ کتاب ریاضی را در یک بسته در نظر می‌گیریم که درون خود ۵ جایگشت دارند. ۳ کتاب اقتصاد را نیز در یک بسته در نظر می‌گیریم که درون خود ۲! جایگشت دارند و دو بسته به ۲! جایگشت دارند، بنابراین:

$$5! \times 3! \times 2!$$

(ریاضی سال سوم، ترکیبیات، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۹)

۱۰۳ (مهمم بصیرایی)

$$5 \times 4 \times 3 = 60$$

جایگشت ۳ شیء از ۵ شیء برابر است با:

بنابراین ۶۰ عدد سه رقمی متمایز با ارقام غیر تکراری می‌توان نوشت.

(ریاضی سال سوم، ترکیبیات، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۶)

۱۰۴ (سارا شریفی)

اگر سه حرف A انتخاب شود، باید ۲ حرف از ۶ حرف باقی مانده به

$$\binom{6}{2} = \frac{6!}{2! \times 4!} = \frac{6 \times 5 \times 4!}{4! \times 2 \times 1} = 15$$

طریق انتخاب کرد. سه حرف A و

۲ حرف دیگر به $\frac{5!}{3!} = 20$ طریق جایگشت دارند. بنابراین تعداد

کلمه‌هایی که ۳ حرف A در آن‌ها باشد، $15 \times 20 = 300$ حالت است.

(ریاضی سال سوم، ترکیبیات، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۲۲)

۱۰۵ (مهمم بصیرایی)

برای انتخاب سه طعم از بین ۱۰ طعم داریم:

$$\binom{10}{3} = \frac{10!}{3! \times 7!} = \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7!}{7! \times 3 \times 2 \times 1} = 120$$

(ریاضی سال سوم، ترکیبیات، صفحه‌های ۱۳۰ تا ۱۳۷)

۱۰۶ (موسا عفتی)

$$4 + 5 = 9 = \text{تعداد کل کتاب‌ها}$$

$$\binom{9}{2} = \frac{9!}{2! \times (9-2)!} = \frac{9 \times 8 \times 7!}{2 \times 1 \times 7!} = 36$$

(ریاضی سال سوم، ترکیبیات، صفحه‌های ۱۳۰ تا ۱۳۷)

۱۰۷ (سارا شریفی)

$$\frac{6!}{4! \times 2!} = \frac{6 \times 5 \times 4!}{4! \times 2 \times 1} = 15$$

(ریاضی سال سوم، ترکیبیات، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۱۹)

۱۰۸ (کوروش راوری)

ارقام فرد عبارتند از (۱, ۳, ۵, ۷, ۹) پس تعداد شماره تلفن‌های ۵ رقمی برابر است با:

$$5 \times 5 \times 5 \times 5 \times 5 = 5^5 = 3125$$

(ریاضی سال سوم، ترکیبیات، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۱)

۱۰۹ (فاطمه قیومیان)

$$\frac{C(6,3)}{P(m,2)} = 1 \Rightarrow \frac{6!}{3! \times 3!} = 1 \Rightarrow \frac{6 \times 5 \times 4 \times 3!}{3! \times 3 \times 2 \times 1} = 1$$

$$\frac{6!}{(m-2)!} = \frac{6 \times 5 \times 4 \times 3!}{m(m-1)(m-2)!}$$

۱۱۴-

(سارا شریفی)

الف) امکانات کشور کوپا برای تولید نیشکر و شرایط کشور نیجریه نیز برای تولید نفت مناسب است؛ بنابراین در این سؤال، تنها کشور نیجریه اصل مزیت نسبی را لحاظ نکرده است.

ب) عواملی که منجر به روی آوردن ملت‌ها به تجارت بین‌الملل می‌شوند، عبارت‌اند از: ۱- یکسان نبودن منابع و عوامل تولید ۲- یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری ۳- شرایط اقلیمی متفاوت (ج) هر کشوری با جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی برای کشور خود، نه تنها پس‌اندازهای داخلی خود، بلکه پس‌اندازهای کشورهای دیگر را در رشد و افزایش کارخانه‌ها و بخش تولیدی داخلی به کار می‌گیرد.

(اقتصاد، اقتصاد جهان، صفحه‌های ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۵۲ و ۱۵۳)

۱۱۵-

(نسرین یعفری)

کاکائو در کشور آفریقای ارزان‌تر است و با هزینه حمل‌ونقل، ۵۰۰ دلار می‌شود.

برای کشور آسیایی، وارداتش از آفریقا، ارزان‌تر از تولید آن در داخل کشور تمام می‌شود.

ولی پنبه که در کشور آفریقای، ارزان‌تر است، با هزینه حمل‌ونقل، ۳۲۰ دلار می‌شود.

پس با صرفه است که هر دو کشور، برای رفع نیاز خودشان پنبه را در داخل تولید کنند.

(اقتصاد، اقتصاد جهان، صفحه ۱۴۹)

۱۱۶-

(کنکور سراسری ۹۳)

تمامی گزینه‌ها به استثنای گزینه «۳»، به منافع حاصل از تجارت بین‌الملل و نقش تجارت بین‌الملل در اقتصاد کشورها می‌پردازند.

(اقتصاد، اقتصاد جهان، صفحه ۱۵۱)

۱۱۷-

(فارج از کشور ۹۱، با تغییر)

الف) از مؤسسات وابسته به سازمان ملل متحد، می‌توان به صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی اشاره کرد.

ب) بانک جهانی فعالیت‌های خود را در سال ۱۹۴۶ میلادی و صندوق بین‌المللی پول در سال ۱۹۴۵ میلادی آغاز کرد.

ج) گسترش سریع روابط تجاری و مالی بین کشورهای جهان را می‌توان دلیل عمده تأسیس و ایجاد این نوع مؤسسات در عرصه بین‌المللی دانست.

د) تقریباً تمامی نهادها و سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی و منطقه‌ای مهم دنیا پس از جنگ جهانی دوم تأسیس شده‌اند.

(اقتصاد، اقتصاد جهان، صفحه‌های ۱۵۵ تا ۱۵۷)

۱۱۸-

(زهره مومری)

الف) نهادها و سازمان‌های اقتصادی جهانی و منطقه‌ای با «گره‌زدن منافع اقتصادی کشورهای مختلف جهان به یکدیگر» سبب صلح و ثبات منطقه‌ای و جهانی می‌شوند.

ب) مشکلات اکو:

۱- نبودن توانایی‌ها و امکانات تولید بعضی از کالاهای سرمایه‌ای و واسطه‌ای با فناوری بالا در کشورهای عضو

۲- نبود زنجیره‌های تولیدی افقی و عمودی بین بخش‌های تولیدی کشورها

۳- شباهت اقتصادی و تولیدات مشابه بین برخی از اعضای اکو، به‌ویژه ایران، پاکستان و ترکیه و وجود رقابت میان آن‌ها و در نهایت، کاهش کارایی اکو

۴- اختلافات سیاسی و تفاوت در ایدئولوژی حاکم بر کشورهای عضو.

ج) بر اساس اصل دولت کامل‌الوداد، «چنان‌چه یکی از اعضا در زمینه عوارض گمرکی وارداتی یا صادراتی شرایط مساعدی را به کشوری اعطا کند، سایر کشورهای عضو نیز خودبه‌خود از این شرایط برخوردار می‌شوند».

(اقتصاد، اقتصاد جهان، صفحه‌های ۱۵۵، ۱۵۸ و ۱۶۲)

۱۱۹-

(سارا شریفی)

الف) در ساختار کنونی اکو، شورای وزیران خارجه کشورهای عضو در رأس قرار دارند و حداقل سالی یک‌بار به‌طور متناوب در کشور یکی از دولت‌های عضو تشکیل جلسه می‌دهند.

ب) «فعالیت‌های مستقل سازمان یونیدو» شامل جمع‌آوری و ارسال اطلاعات مربوط به فناوری، سازمان‌دهی امور اداری، ارائه کمک‌های فنی و تعلیم نیروی انسانی است.

ج) از جمله اهداف مندرج در اساس‌نامه صندوق بین‌المللی پول:

۱) ارتقای سطح اشتغال در کشورهای عضو، افزایش درآمد واقعی و توسعه منابع تولیدی آن‌ها از طریق گسترش بازرگانی بین‌المللی، ۲) تشویق ثبات ارزی و جلوگیری از کاهش رقابت‌آمیز ارزش پول‌ها نسبت به یکدیگر، ۳) کمک به برطرف کردن مشکلات موازنه پرداخت‌های خارجی کشورهای عضو، از طریق اعطای وام به اعضا در صورت نیاز.

(اقتصاد، اقتصاد جهان، صفحه‌های ۱۵۶، ۱۶۰ و ۱۶۲)

۱۲۰-

(نسرین یعفری)

کشورها برحسب وضعیت اقتصادی خود، سیاست‌های تجاری مختلفی را اتخاذ می‌کنند. چه بسا، کشوری برای حمایت از تولیدکنندگان داخلی یا کاهش وابستگی خود به کشورهای دیگر، بر روی کالاهای وارداتی انواع موانع تجاری مثل تعرفه‌های گمرکی، عوارض وارداتی یا سهمیه وارداتی وضع کند یا برای تشویق صادرکنندگان داخلی، برای نفوذ به بازارهای جهانی یا تشویق سرمایه‌گذاران خارجی به سرمایه‌گذاری در داخل، یارانه‌های مختلف و انواع تسهیلات اقتصادی و حقوقی ارائه دهد.

(اقتصاد، اقتصاد جهان، صفحه ۱۵۳)

ادبیات فارسی سال چهارم

۱۲۱-

(فارج از کشور ۸۶)

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» جزء «مختصات ادبی» سبک هندی هستند، نه مختصات فکری.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

۱۲۲-

(معصومه گورری)

بیت گزینه «۳» به سختی‌های راه عشق اشاره می‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: کسی در جهان نیامده است که از عشق بی‌بهره باشد.

گزینه «۲»: وابستگی کامل عاشق به معشوق مد نظر است.

گزینه «۴»: نیازمندی عاشق به عنایت معشوق مد نظر است.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۲)

تاریخ ادبیات و آرایه‌های ادبی

۱۳۱- (مهمرسن امیری)
می‌توان ادعا کرد که ناتورالیست‌ها، با افشای ریاکاری و بیدادگری‌های پنهان و آشکار اجتماعی، طلایه‌داران ادبیات متعهد قرن بیستم بوده‌اند. فرانسه سرچشمه طبیعت‌گرایی بود و طبیعت‌گرایان فرانسوی خود را نسل دوم واقع‌گرایان می‌دانستند.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات جهان، صفحه‌های ۲۱۰ و ۲۱۱)

۱۳۲- (اعظم نوری‌نیا)
«سایه» یکی از آثار ادگار آلن پو است. «شخصیت‌ها»، «ضرب‌ات متقابل» و اثر حماسی «سروها» از مجموعه اشعار ازرا پاوند هستند.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات جهان، صفحه‌های ۲۲۵ و ۲۲۶)

۱۳۳- (قارچ از کشور ۹۲)
دو شاعر برجسته اوایل قرن بیستم آلمان «راینر ماریا ریلکه» و «استفان گئورگ» از سمبولیست‌های فرانسه تأثیر پذیرفته‌اند.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات جهان، صفحه ۲۲۷)

۱۳۴- (سیدجمال طباطبایی نژاد)
توضیح گزینه «۳» درباره ریلکه شاعر اوایل قرن بیستم آلمان است. استفان گئورگ دیگر شاعر آلمانی است که در جست‌وجوی حیاتی معنوی بود. او مالارمه را از نزدیک دید و تحت تأثیر وی قرار گرفت.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات جهان، صفحه‌های ۲۱۲، ۲۲۵ و ۲۲۷)

۱۳۵- (فرهاد علی‌نژاد)
تشریح موارد نادرست:
ج) «مادام بوواری» اثر گوستاو فلوبر است.

د) هاوپتمان در ۱۹۱۲ و اشتاین بک در ۱۹۶۲ برنده جایزه نوبل ادبی شدند.
(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات جهان، صفحه‌های ۲۱۰، ۲۱۲ و ۲۲۶)

۱۳۶- (مهمرسن امیری)
در حقیقت، درون‌مایه اساسی بیشتر قصه‌های فلسطینی بعد از اشغال اسرائیل، مسئله اشغال و غصب سرزمین فلسطین و مقاومت است. شخصیت‌های اغلب این قصه‌ها به سوی رئالیسم انتقادی در حرکت‌اند.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات جهان، صفحه‌های ۱۸۵، ۱۸۷، ۱۹۶ و ۲۰۲)

۱۳۷- (رویا رحمانی)
عبارات سؤال، به ترتیب افراد گزینه «۲» را معرفی می‌کنند.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات جهان، صفحه‌های ۱۸۳، ۱۹۲، ۱۹۸ و ۲۰۰)

۱۳۸- (قارچ از کشور ۹۳)
مجموعه داستان «قهوه‌خانه باشوره» اثر خلیل سواحری، بیانگر «اولین واکنش فلسطینیان در برابر فشارهای اسرائیل بر نوار غربی فلسطین» است.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات جهان، صفحه ۲۰۱)

۱۳۳- (سیدجمال طباطبایی نژاد)
مضمون مشترک متن صورت سؤال و بیت گزینه «۳»: پرداختن به عبادات در زمان فقر میسر نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ارزش فقر عرفانی

گزینه «۲»: وارستگی عاشقان

گزینه «۴»: ارزش فقر عرفانی و عظمت گدایی عشق

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۹۵)

۱۳۴- (فائزه یغفری)
ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» به ناکارآمدی عقل و استدلال و سرزنش آن اشاره دارند و با بیت صورت سؤال تناسب دارند، ولی گزینه «۲» می‌گوید: منزل نزدیک را دور کردن، کار عاقلانه‌ای نیست و مانند اسکندر به دنبال آب حیات نیستم. مشاهده می‌کنید که این بیت با بیت صورت سؤال تناسبی ندارد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۱۰۸)

۱۳۵- (سیدجمال طباطبایی نژاد)
مفهوم متن سؤال و گزینه «۱» بیانگر نظریه عرفانی نظام احسن است. این مفهوم که در نظام آفرینش، خداوند هیچ چیز را به خطا نیافریده است.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۸۸)

۱۳۶- (مینا توکلی نژاد)
در شعر صورت سؤال و بیت گزینه «۳»، آرایه تناقض وجود دارد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۱۳۹)

۱۳۷- (سیدجمال طباطبایی نژاد)
در سه بیت «الف - ج - و» شاعر به خودنکوهی و محاکمه درونی می‌پردازد و خود را سرزنش می‌کند که چرا به وظایفش عمل نکرده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

بیت «ب»: اشاره‌ای است به دردهای دیرین مذهبی و تنهایی شاعر.

بیت «د»: ناشکیبایی شاعر و دردمندی او

بیت «ه»: مرگ در انتظار ماست.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۴۲ و ۱۴۳)

۱۳۸- (معصومه کوروزی)
عبارت صورت سؤال با شعر گزینه «۲» قرابت معنایی دارد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳۹ تا ۱۴۱)

۱۳۹- (مینا توکلی نژاد)
در شعر صورت سؤال، «نارنجک قلب» اضافه تشبیهی است. در بیت گزینه «۳»، «بهار عمر»، «تخت چمن» و «چتر گل» نیز اضافه تشبیهی هستند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۱۳۵)

۱۴۰- (معصومه کوروزی)
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «غیبت» را تداعی می‌کند.

گزینه «۳»: به اصطلاح «وقت» معطوف است.

گزینه «۴»: به داشتن «مرشد» در راه عاشقی توجه دارد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۱۵۰)

۱۴۶- (سپهر حسن‌فان‌پور)

تشبیه: برگ انجیر ظلمت، تشبیه طعم سیب به طعم وهم
حس آمیزی: سخن‌های سبز، عفت سبز، طعم وهم
مراعات نظیر: بین واژه‌های برگ، انجیر، باغ، سیب
استعاره مکنیه و تشخیص: سینه آب

(آرایه‌های ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۴۷- (رویا رهمانی)

بیت «ی»: شاعر در خوش‌بو بودن معشوق و این‌که بوی معشوق از بوی گل‌ها بهتر و قابل تشخیص دادن است، اغراق کرده است!
بیت «د»: نوشی که از غیر دهان یار بیاید، زهر است! بیت تناقض دارد.

بیت «ج»: تشبیه یار به دریای شیرین

بیت «الف»: التماس آتشین حس‌آمیزی دارد. (آمیختن دو حس شنوایی و لامسه)
بیت «ب»: «که» اول حرف ربط و «که» دوم به معنای چه کسی است.
(جناس تام)

بیت «و»: اشاره به داستان حضرت سلیمان (ع) (تلمیح)

بیت «ه»: شهر مجاز از مردم شهر

(آرایه‌های ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۴۸- (سپهر حسن‌فان‌پور)

در بیت گزینۀ «۴»، واژه‌های «زهد» و «علم» از یک سو و واژه‌های «مطرب»، «چنگ»، «ربط»، «آواز» و «سی» از سوی دیگر، خالق آرایۀ مراعات نظیر هستند، اما آرایۀ ایهام در بیت وجود ندارد.

تشریح گزینہ‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: لفت ۱: اهل دل، لفت ۲: اهل خرد، نشر ۱: بی‌زبان، نشر ۲: بی‌دلان ← لفت و نشر مرتب / تکرار واژه «اهل»

گزینۀ «۲»: تشبیه شاعر به «مور» و «موی» / جناس ناقص اختلافی بین «مور» و «موی»

گزینۀ «۳»: علت رنگ کبود آسمان، هم‌دردی آسمان در عزای شاعر دانسته شده است ← حسن تعلیل / کبود پوشیدن، موافقت و دیدن فلک: تشخیص
(آرایه‌های ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۴۹- (ممن خدایی)

خسرو ایهام تناسب دارد. معنای نزدیک پادشاه که استعاره از معشوق است و در بیت کاربرد دارد و معنای دور آن خسرو پرویز ساسانی که کاربرد ندارد ولی با فرهاد تناسب دارد. / جهانی چون مگس جمعند اغراق ایجاد کرده است / جهان مجاز از مردم / خسرو استعاره از معشوق

(آرایه‌های ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۵۰- (مجتبی یعفری مسلم)

خون خوردن کنایه است از رنج بسیار کشیدن. اما بیت ایهام ندارد.

تشریح گزینہ‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: استعاره: مه خوب خوش‌لقا استعاره مصرّحه از معشوق / حس‌آمیزی: ترانه‌های شیرین، بهانه‌های رنگین

گزینۀ «۲»: تشبیه: دود آه، سیل اشک / اغراق: تشبیه اشک به سیل و این ادعا که در اثر دود آه شاعر، ابری به وجود آمده و از اشک وی، دریایی پدیدار شده است.

گزینۀ «۴»: تناقض: پیدایی در عین پنهان بودن / تشبیه: «پرده هستی» و «چون نور نظر»
(آرایه‌های ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۳۹- (اعظم نوری‌نیا)

مشهورترین کتاب جبران خلیل جبران «پیامبر» است که به اکثر زبان‌های زنده جهان برگردانده شده است.
کتاب «العبرات» از آثار منفلوطی است.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات هوان، صفحه‌های ۱۹۸ و ۱۹۹)

۱۴۰- (سراسری ۹۴)

«احمد زکی ابوشادی» با انتشار دادن مجله آپولو در سپتامبر ۱۹۳۲ شعر «رمانتیک» عرب را قوام بخشید و شاعران این سبک را در مجمع آپولو گرد هم آورد.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات هوان، صفحه ۱۸۶)

۱۴۱- (سراسری ۹۴)

«حادثه شرف، پایان دنیا، سرباز سیاه و شب تابستان» از یوسف ادریس، «فاجعه رمضان، زیبای کربلا، ابومسلم خراسانی و دوشیزه قریش» از جرجی زیدان، «غم‌نامه‌ی برای یاسمن‌ها، بیروت ۷۵ و در بند کردن رنگین‌کمان» از غادةالسمان و «پیامبر و المواقب» از جبران خلیل جبران هستند.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات هوان، ترکیبی)

۱۴۲- (فائزه یعفری)

در گزینۀ «۴» لفت و نشر وجود ندارد.

(آرایه‌های ادبی، بدیع معنوی، ترکیبی)

۱۴۳- (فائزه یعفری)

در هر دو بیت گزینۀ «۱» آرایۀ حسن تعلیل به‌کار رفته است. بیت اول: دلیل سیاهی و داغ ارغوان، عرق صورت یار است. بیت دوم: دلیل وزیدن باد بهاری هواداری از صورت و قامت یار است.

تشریح گزینہ‌های دیگر:

گزینۀ «۲»: تنها در بیت دوم ایهام وجود دارد.

گزینۀ «۳»: تنها در بیت اول تلمیح وجود دارد.

گزینۀ «۴»: تنها در بیت اول تضاد وجود دارد.

(آرایه‌های ادبی، بدیع معنوی، ترکیبی)

۱۴۴- (فائزه یعفری)

بیت «ج» اشاره به داستان قارون دارد. در بیت «ه»، میان گریه خندیدن تناقض دارد. بیت «ب» حسن تعلیل دارد: علت خمیدگی پشت شاعر به نحوی شاعرانه و غیرواقعی این دانسته شده که بتواند پیش پای خود را در فراق معشوق راحت‌تر ببیند. در بیت «الف» «شور» ایهام تناسب دارد: (۱) شوق (۲) مزه شور که با نمک‌دان ارتباط دارد. در بیت «د»، شاعر در خوبی معشوق اغراق کرده است.

(آرایه‌های ادبی، بدیع معنوی، ترکیبی)

۱۴۵- (عمید مهری)

ایهام: «قصه دراز است»: ۱- طولانی است ۲- زلف بلندی است / جناس همسان: که اول: چه کسی، که دوم حرف ربط

تشریح سایر گزینہ‌ها:

گزینۀ «۲»: فاقد تشخیص / ایهام تناسب: «شکر»: ۱- نوعی خوراکی ۲- معشوقه خسرو که در این معنا با «شیرین» تناسب دارد.

گزینۀ «۳»: فاقد تناقض / ایهام: «تاب»: ۱- توان ۲- چین و شکن

گزینۀ «۴»: اغراق: بزرگ‌نمایی در زیبایی یا روشنی چهره معشوق / فاقد استعاره
(آرایه‌های ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

عربی سال چهارم

۱۵۱-

(هسین رضایی)

«مازالت»: همیشه (همواره) / «توقّر»: فراهم می‌کند، آماده می‌کند / «أجود»: بهترین / «سبعة»: هفت / «تخصّص»: اختصاص می‌دهد / «قامت» بحیاطتها: آن‌ها را بافته است (به بافتن آن‌ها پرداخته است)

(عربی سال چهارم، ترمه، ترکیبی)

۱۵۲-

(کنگور سراسری ۹۰)

ترجمه درست عبارت این گزینه: «تو را به یاد کردن (خدا) و عشق به عبادت در این ماه، ماه رحمت خدا تشویق می‌کنم.» (عبارت در اسلوب اغراء است.)

(عربی سال چهارم، ترمه، ترکیبی)

۱۵۳-

(هسین رضایی)

این کودکان: «هؤلاء الأطفال» / می‌خواستند: «كان يريدون» / بمانند (در این‌جا): «أن تبقي» / زندشان: «لديهم» / وقتاً أكثر (أطول):

(عربی سال چهارم، تعریب، ترکیبی)

۱۵۴-

(زهرا قربانی)

ای کمیل: «يا كميل» / همه دانش‌آموزان: «جميع التلامذة» / به جز: «إلا» / دو دانش‌آموز: (در این‌جا) «تلميذین» / موفق شدند: (در این‌جا) «نَجح»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «الأمین» باید به «الأمین» تغییر یابد، زیرا مستثنای مفرغ و مرفوع به اعراب فاعل است.

گزینه «۲»: «أحاک» باید به «أخوک» تغییر یابد، زیرا مستثنای مفرغ و مرفوع به اعراب فاعل است.

گزینه «۳»: «الجهل» باید به «الجهل» تغییر یابد، زیرا مضاف‌إلیه است و باید مجرور باشد.

(عربی سال چهارم، تعریب، ترکیبی)

۱۵۵-

(کنگور سراسری ۸۹)

حرکت گذاری تمامی عبارت به این صورت است: «لَيْسَ عَلَى الزَّارِعِ أَنْ يَعْرِفَ أَيْنَ تَمْضِي كُلُّ حَبَّةٍ يَزْرَعُهَا وَمَنْ سَيَأْكُلُهَا!»

«الزَّارِع»: مجرور به حرف جرّ با کسره / «يعرف»: مضارع منصوب با فتحه / «كل»: فاعل و مرفوع با ضمه / «حبة»: مضاف‌إلیه و مجرور با تنوین جر

(عربی سال چهارم، حرکت‌گذاری، ترکیبی)

۱۵۶-

(زهرا نعمتی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «.. بحرف واحد» نادرست است.

گزینه «۲»: «السجان» اسمی مفرد و در اعراب، اسم «أن» و منصوب به علامت اصلی اعراب است.

گزینه «۳»: «يحرّم» فعل مجرد ثلاثی و مجهول است که در اعراب، نایب فاعل آن باید بیاید.

(عربی سال چهارم، تحلیل صرفی و نحوی، صفحه ۵۰)

۱۵۷-

(مهمربارک مصنی)

در این گزینه مفعول مطلق وجود ندارد و «حُبّاً» مفعول له است. در گزینه‌های دیگر به ترتیب «أيضاً»، «حمداً» و «سبحان» مفعول مطلق هستند.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه ۵۳)

۱۵۸-

(ابوالفضل تاپیک)

جمله «و الصقر ...» جمله حالیه برای «طیور» است که نقش فاعل دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «يَتَحَلَّى ...» جمله وصفیه است و «مرء» را که نکره است، توصیف می‌کند.

گزینه «۳»: «تَشَجَعَهَا ...» جمله حالیه برای «الطالبة» (مفعول به) است.

گزینه «۴»: «ضعيفاً» حال مفرد برای «هو» مستتر در «خُلِق» است که نقش نایب فاعل دارد.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه ۶۱)

۱۵۹-

(هسین رضایی)

«أحقّ»: خبر لیس و منصوب و درست است.

توضیح نکته درسی:

کلماتی مثل «أصوات - أبيات - أموات - أوقات» جمع مکسر هستند و مانند جمع مؤنث سالم، اعرابشان فرعی نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فعل «تَحَمَّل» ماضی باب «تفعل» و مفرد مذکر غایب است (مضارع اللغائبه نیست) پس ضمیر «ه» صحیح است. (توجه به فعل «ينجّح» در ادامه جمله به تشخیص ضمیر مناسب کمک می‌کند.)

گزینه «۲»: «تلميذین» اسم مؤنث «كان» و مرفوع با اعراب فرعی «الف» صحیح است. (تلمیذان)

گزینه «۴»: «أصوات» اسم «كان» و منصوب با اعراب اصلی صحیح است. (أصوات) (عربی سال چهارم، نواسخ، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

۱۶۰-

(درویشعلی ابراهیمی)

کلمه «ثمناً» تمییز نسبت است و چون فعل جمله، متعدی است لذا اصل تمییز به‌صورت مفعول به بوده است. ← رجّحنا ثمن هذه الألبسة

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: کلمه «بارداً» حال است.

گزینه «۳»: کلمه «مياهاً» تمییز است که اصلش به‌صورت فاعل بوده است، زیرا فعل جمله، لازم است. (تفیض میاه أنهار المنطقة)

گزینه «۴»: کلمه «سمكة» تمییز نسبت است که اصل آن به‌صورت فاعل بوده است، زیرا فعل جمله، لازم است. (قلّت سمكة بحيرة أرومية)

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

تاریخ‌شناسی

۱۶۱-

(آزاده میرزایی)

اندرزنامه‌ها مثل آداب‌الملوک‌ها هستند، با این فرق که اندرزنامه نوشته‌ای ادبی است، نه تاریخی.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۰۰)

۱۶۲-

(مهیبه مصبی)

ادبیات رمزی در دوره‌های نبود آزادی‌های سیاسی پدید آمده است. در این نوع نوشته‌های ادبی نویسندگان از سمبل‌ها یا نمادهایی برای بیان مقصود خود استفاده می‌کنند. حرف خود را بر زبان پیرزنان و دیوانگان یا دیوانه‌نمایان می‌گذارد و یا از قبول حیوانات سخن می‌گوید. در بیان غیرمستقیم و کنایه‌آمیز و استعاری این نوشته‌ها، حقیقت تاریخی بدون ایجاد تهدید برای فردی گفته می‌شود.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۰۳)

۱۶۳-

(آزاده میرزایی)
شرح حال‌هایی که بعضی از آن‌ها شامل شرح زندگانی یک تا ده‌ها و صدها نفر می‌شد و نویسندگان به نوشتن آن‌ها اقدام می‌کردند، به نام‌های مختلفی چون: سیره، رجال وفيات (درگذشتگان) خوانده می‌شدند.
(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۲۶)

۱۶۴-

(شیوا شریف‌زار)
در تاریخ ایران، از دوران معاصر به‌خصوص پس از مشروطه، نگارش حسب حال رایج‌تر و متنوع‌تر شد، به طوری که بخش مهمی از میراث فرهنگی ما را شامل می‌شود، زیرا این‌گونه آثار حقایق تاریخی، اخلاقی و اجتماعی فراوانی را دربرمی‌گیرند.
(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۲۷)

۱۶۵-

(قوچار باغستانی)
راولینسون و دیولافوا از جمله اروپاییانی بودند که در دوران معاصر برای تحقیق روی آثار باستانی به ایران و عراق سفر نمودند.
وامبری در اواسط قرن نوزدهم از طریق قلمرو عثمانی به ایران آمد.
(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۲۰)

۱۶۶-

(علی‌محمد کریمی)
نخستین بایگانی‌های به‌دست آمده مربوط به تمدن‌های مهم بشری مانند مصر و آشور است.
در کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران اسناد قابل توجه و مهمی به ویژه از دوره قاجاریه وجود دارد.
(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۴۱ و ۱۴۲)

۱۶۷-

(علی‌محمد کریمی)
اسناد تاریخی از مهم‌ترین منابع مکتوب در پژوهش‌های تاریخی هستند که در نتیجه روابط اجتماعی انسان‌ها به وجود می‌آیند.
بیش‌ترین اسناد باقی‌مانده از سلسله‌های حاکم بر ایران مربوط به دوران پهلوی است.
(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۳۶ و ۱۳۷)

۱۶۸-

(صبیه مهبی)
اسناد بر اساس محتوا و کاربردشان در تحقیقات تاریخی، طبقه‌بندی می‌شوند.
با مطالعه اسناد می‌توان با اوضاع اجتماعی گذشته آشنا شد. مانند آداب و رسوم، وضعیت طبقات اجتماع و اصناف و چگونگی زندگی مردم.
(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۳۹)

۱۶۹-

(آزاده میرزایی)
پس از انقلاب مشروطه، به دلیل توجه به سازمان‌های اداری و ایجاد وزارت‌خانه‌ها و در واقع شکل‌گیری نظام جدید اداری، اسناد هر وزارت‌خانه در بایگانی همان‌جا نگهداری می‌شد. این کار به تدریج موجب افزایش اسناد و مدارک گردید.
(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۴۲)

۱۷۰-

(بهناز آرون)
پاره‌ای از دلایل ارزش کاربردی اسناد: (۱) به دلیل محوریت اسناد اداری در روند اداری باعث پی بردن به اوضاع سیاسی و شیوه مکاتبات اداری می‌شود. (۲) استنباط تحول خط و شیوه نگارش و انشاء از لابه‌لای اسناد، (۳) آشنایی با وضعیت اقتصادی دوران گذشته، (۴) آشنایی با اوضاع اجتماعی گذشته‌ها.
(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۳۹)

جغرافیای سال چهارم

۱۷۱-

(آزاده میرزایی)
الف: نوآ / ب: اسپات / ج: لندست
(جغرافیای سال چهارم، سمپش از دور، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۱۷۲-

(سید علیرضا امیری)
به کارگیری رایانه‌ها برای تحلیل‌های مکانی جغرافیایی توسط جغرافی‌دانان باعث شد که سطح کارایی ارتقا یابد، امکان دسترسی سریع به اطلاعات وجود داشته باشد، ویرایش و تغییر مداوم و نیز به‌روز کردن اطلاعات ممکن باشد و یافته‌های تحلیل مکانی به اشکال متنوع (نقشه‌ها و گزارش‌ها) منتشر شوند.
(جغرافیای سال چهارم، سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی، صفحه ۹۰)

۱۷۳-

(مهسا عفتی)
برخی از مدل‌های شبیه‌سازی به‌وسیله دست در آزمایشگاه‌های جغرافیایی برای بررسی وضعیت واقعی پدیده‌ها ساخته می‌شوند.
مدل‌های ریاضی برای تفهیم یافته‌های یک موضوع جغرافیایی به کار می‌روند.
مدل‌های فیزیکی بیشترین نقش را در آموزش موضوعات جغرافیای عمومی دارند.
(جغرافیای سال چهارم، مدل‌های جغرافیایی، صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۰)

۱۷۴-

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: این مدل‌ها با وجود قدیمی بودن و اشکالاتی که به آن وارد شده، هنوز هم اعتبار زیادی دارند.
گزینه «۲»: این مدل‌ها نمی‌توانند کاملاً منطبق بر واقعیت باشند، اما بخش‌های زیادی از آن را به‌خوبی نشان می‌دهند.
گزینه «۳»: زمین‌های کشاورزی نزدیک مرکز شهر و بازار مصرف از زمین‌های دور دست (مثل محل تولید غلات) گران‌ترند.
(جغرافیای سال چهارم، مدل‌های جغرافیایی، صفحه ۱۰۰)

۱۷۵-

(کتاب آبی)
اگر بخواهیم جهان پیچیده و پر از سیستم را به‌طور دقیق و آسان درک و مدیریت کنیم، باید اجزای تعامل بین آن‌ها را به‌خوبی بشناسیم. گام بعدی این است که بتوانیم سیستم را به‌صورت یک مدل نشان دهیم تا اجزای مهم و پیوندهای اساسی آن برجسته شوند و جزئیات کم‌اهمیت، در حاشیه قرار گیرند. در مراحل بعد، می‌توان مدل‌ها را گسترش داد، به یکدیگر مرتبط کرد و به واقعیت نزدیک‌تر شد.
(جغرافیای سال چهارم، مدل‌های جغرافیایی، صفحه ۱۰۲)

تاریخ ایران و جهان (۲)

۱۸۱- (علی محمد کریمی)
به دنبال قیام خونین ۱۷ شهریور، رئیس‌جمهور آمریکا به صراحت از رژیم شاه حمایت کرد.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه ۲۲۳)

۱۸۲- (شیوا شریف‌زار)
مهندس مهدی بازرگان که به پیشنهاد شورای انقلاب و موافقت امام خمینی (ره) به نخست‌وزیری منصوب شده بود، در تاریخ ۱۵ بهمن ۱۳۵۷ رسماً کار خود را شروع کرد.

در تاریخ ۱۳ آبان ۱۳۵۸ سفارت آمریکا توسط دانشجویان پیرو خط امام تسخیر شد، اما مهندس بازرگان که از این اقدام ناخشنود بود، استعفا کرد و امام (ره) نیز استعفای وی را پذیرفت.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه‌های ۲۲۹ و ۲۳۰)

۱۸۳- (آزاده میرزایی)
اوج حماسه شجاعت و رشادت ملت ایران در دوران دفاع مقدس، روز سوم خرداد ۱۳۶۱ در عملیات بیت‌المقدس تجلی یافت.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه ۲۴۳)

۱۸۴- (داود اورنگ)
پس از قیام خونین پانزده خرداد، احزابی که با پذیرش اساس سلطنت در چارچوب قانون اساسی پهلوی فعالیت سیاسی می‌کردند، محبوبیت و جاذبه خود را از دست دادند.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه ۲۴۹)

۱۸۵- (حبیبه مصبی)
آیرون سایید بعد از آماده کردن رضاخان برای انجام کودتا، به تهران آمد و به احمدشاه چنین القا کرد که حرکت نظامی رضاخان به سوی تهران، برای حفظ کشور و سلطنت ضروری است.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه ۱۸۲)

۱۸۶- (شیوا شریف‌زار)
با حمایت همه‌جانبه‌ای که از سوی دولت‌های بزرگ خارجی به‌عمل آمد، انتخابات مجلس فرمایشی مؤسسان برگزار شد. در آذر سال ۱۳۰۴ مجلس مؤسسان با نطق رضاخان افتتاح شد و پس از شش روز بحث و گفت‌وگو، رضاخان را به پادشاهی ایران انتخاب و سلطنت را در خانواده او موروثی اعلام کرد.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه ۱۸۸)

۱۸۷- (شیوا شریف‌زار)
انگلیسی‌ها برای ممانعت از ملی شدن نفت در ایران اقدامات زیادی را انجام دادند که برخی از آن‌ها عبارتند از:
۱- تعطیلی دو شعبه بانک انگلیس در ایران به منظور تخریب اقتصاد ایران
۲- فشار به دولت و بازرگانان ایران برای بازپرداخت سریع بدهی‌های خود
۳- خارج کردن سرمایه شرکت نفت جنوب از سیستم گردش پولی ایران
۴- تحریم اقتصادی و تهدید نظامی ایران
۵- طرح شکایت از ایران در دادگاه بین‌المللی لاهه

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه ۱۹۷)

۱۷۶- (حبیبه مصبی)
مدل فیزیکی: مدل‌هایی هستند که با مقیاس معین از پدیده‌های جغرافیایی ساخته می‌شوند. این مدل‌ها بیشترین نقش را در آموزش موضوعات جغرافیایی عمومی دارند. کاربرد عمده آن‌ها در نمایش دادن پدیده‌های طبیعی است و در مسائل انسانی به‌ندرت از آن‌ها استفاده می‌شود. مانند کره جغرافیایی (تصویر صورت سؤال)، نقشه و انواع ماکت‌ها و مولاژها.

(جغرافیای سال چهارم، مدل‌های جغرافیایی، صفحه ۹۹)

۱۷۷- (شیوا شریف‌زار)
مهم‌ترین اصل در تهیه مدل‌های جغرافیایی، سهولت استفاده و تأثیر آن‌ها در یادگیری است.

در علم جغرافیا، مانند بسیاری از رشته‌های علمی، از گذشته‌های دور تا به امروز از انواع مدل‌ها برای مطالعه و پژوهش بهره‌جسته‌اند. در طبقه‌بندی مدل‌های جغرافیایی، سلیقه محقق ملاک عمل است.

(جغرافیای سال چهارم، مدل‌های جغرافیایی، صفحه ۹۸)

۱۷۸- (فاطمه سقایی)
ماهواره‌های سنجنش از دور با ماهواره‌های مخابراتی متفاوت‌اند. ماهواره‌های مخابراتی برای تقویت ارتباطات تلفنی یا دریافت و پخش برنامه‌های تلویزیونی بین نقاط مختلف زمین به‌کار می‌روند؛ در حالی که ماهواره‌های سنجنش از دور با تصویربرداری از پدیده‌های سطح زمین، نوع پدیده‌ها و نحوه بهره‌برداری از آن‌ها را مشخص می‌کنند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: رادارها نمونه‌هایی از سنجنده‌های فعال و دارای منبع انرژی هستند.

گزینه «۲»: درصد بازتابش پوشش گیاهی بیشتر از خاک و خاک بیشتر از آب یک رودخانه صاف است.

گزینه «۳»: در سیستم سنجنده فعال، سنجنده خود دارای منبع انرژی است و با ارسال انرژی به پدیده‌ها و دریافت بازتاب از آن‌ها، داده‌ها را جمع‌آوری می‌کند.

(جغرافیای سال چهارم، سنجنش از دور، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۱۷۹- (آزاده میرزایی)
در دهه ۱۹۶۰ میلادی سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی جایگزین فنون و شیوه‌های دستی شد.

الف: مرحله چهارم، ب: مرحله سوم

(جغرافیای سال چهارم، سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی، صفحه ۹۰)

۱۸۰- (فاطمه سقایی)
همیشه برای ما امکان ندارد که بسیاری از پدیده‌ها را به‌صورت مستقیم ببینیم و اطلاعات موردنظر را کسب کنیم. برخی پدیده‌های جغرافیایی در گذشته روی داده‌اند که اکنون فقط آثاری از آن‌ها دیده می‌شود. برخی پدیده‌ها در فاصله‌ای دور از محل زندگی ما به‌وقوع می‌پیوندند و فرصت و امکان دیدن آن‌ها برای همه ما فراهم نیست. گاهی هم در محیط واقعی خطرناکی وجود دارد که کار مطالعه را غیرممکن می‌سازد و گاهی هم امکان تکرار وقوع پدیده‌ها در کوتاه‌مدت وجود ندارد. در این‌گونه موارد، مدل‌های جغرافیایی در فهم موضوعات کمک مؤثری می‌کنند.

(جغرافیای سال چهارم، مدل‌های جغرافیایی، صفحه ۱۰۱)

۱۹۵- (آزاده میرزایی)

الف) کشت برنج غرقابی
ب) کشت نوبتی (متحرک)
پ) کشت نوبتی (متحرک)

(یغرافیا (۲)، نواهی اقتصادی، صفحه ۱۶۷)

۱۹۶- (آزاده میرزایی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: داده، داده، داده - درست
گزینه ۲: داده، ستاده، ستاده - درست
گزینه ۳: داده، ستاده، ستاده - درست
گزینه ۴: ستاده، ستاده، ستاده - نادرست (شمال ایتالیا)

(یغرافیا (۲)، نواهی اقتصادی، صفحه‌های ۱۷۰ و ۱۷۱)

۱۹۷- (آزاده میرزایی)

ژاپن و کره جنوبی از کشورهای عضو اتحادیه آسیای جنوب شرقی نیستند. هدف از تشکیل اتحادیه آ. سه. آن، بهبود وضع اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشورهای عضو است.

(یغرافیا (۲)، نواهی اقتصادی، صفحه ۱۷۲)

۱۹۸- (فاطمه سفایی)

در کشت تخصصی تک‌محصولی، محصول صرفاً جنبه تجاری دارد و برای بازار فروش تولید می‌شود و «نه مصرف محلی». این نوع سیستم کشاورزی به «کارگر زیاد» نیاز دارد؛ بنابراین، مالکان و مدیران مزارع از کارگران مهاجر و سیاه‌پوست با مزد ارزان برای کارهای کشاورزی استفاده می‌کنند.

(یغرافیا (۲)، نواهی اقتصادی، صفحه‌های ۱۶۷ تا ۱۶۹)

۱۹۹- (علی‌مهد کریمی)

ممکن است خط مرزی عمیق‌ترین نقاط بستر رود را به هم متصل کند که به آن تالوگ می‌گویند. تالوگ در واقع بهترین خط مرزی است؛ چون هر دو کشور حق کشتی‌رانی در دو طرف آن را دارند.

(یغرافیا (۲)، نواهی سیاسی، صفحه‌های ۱۴۶ و ۱۴۷)

۲۰۰- (مهمد علی فطیعی باگی)

حکومت، بعد عمودی یک کشور یا نظام سیاسی است. مجموعه اجزای نظام سیاسی، حکومت را تشکیل می‌دهند. توضیح ارائه شده در گزینه «۳»، مربوط به دولت است.

(یغرافیا (۲)، نواهی سیاسی، صفحه‌های ۱۴۱ و ۱۴۲)

علوم اجتماعی

۲۰۱- (آزیتا پیرقی)

لیبرالیسم، نخستین اندیشه سیاسی بود که از متن ارزش‌ها و آرمان‌های جدید غرب می‌جوشید.

سوسیالیسم به مالکیت خصوصی معتقد است و رویکردی جامعه‌گرا دارد. روشنگری از عقلانیتی سخن می‌گفت که پرسش از مبدأ و معاد را به فراموشی سپرده بود.

سکولاریسم پدیده‌ای بود که اگر به انکار آسمان معنا نمی‌پرداخت، دست کم ارتباط آن را با زمین نادیده می‌انگاشت.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۶، ۷۷ و ۸۳)

۱۸۸- (آزاده میرزایی)

حزب ملل اسلامی، با نیت برقراری حکومت اسلامی به نبرد مسلحانه روی آوردند، اما کمی بعد از اعدام مبارزان هیئت‌های مؤتلفه، اعضای حزب ملل اسلامی در کوه‌های شمال تهران دستگیر و به حبس‌های طولانی محکوم شدند.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ ایران در قرون هجری و معاصر، صفحه‌های ۲۱۴ و ۲۱۵)

۱۸۹- (آزاده میرزایی)

جمشید آموزگار جانشین هویدا شد و مأموریت یافت تا با انتقاد از گذشته، فضای باز سیاسی را در کشور ایجاد کند.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ ایران در قرون هجری و معاصر، صفحه ۲۲۰)

۱۹۰- (سیدصدرالدین روهانی)

حکومت تزاری روسیه در موقعیتی نبود که بتواند مانع از پیروزی انقلاب مشروطه ایران شود؛ زیرا به تازگی در جنگ با ژاپن به سختی شکست خورده و گرفتار جنبش مشروطه‌خواهی در داخل روسیه بود.

دولت انگلستان و روسیه که از قدرت یافتن آلمان و متحدانش بیم داشتند، در سال ۱۹۰۷ م. طی قراردادی با تقسیم ایران میان خود، کوشیدند به اختلافات خویش پایان دهند.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ ایران در قرون هجری و معاصر، صفحه‌های ۱۷۶ تا ۱۷۸)

جغرافیا (۲)

۱۹۱- (فاطمه سفایی)

مرز بین کانادا و ایالات متحده از نوع هندسی، مرز بین ایران و ترکیه از نوع طبیعی (کوه‌های آراتات) و مرز بین کانادا و آلاسکا از نوع مرزهای پیشتاز (پیشین یا قبل از سکونت) است.

(یغرافیا (۲)، نواهی سیاسی، صفحه‌های ۱۴۶ تا ۱۴۸)

۱۹۲- (کنکلور سراسری ۹۲)

نقطه A در شکل آورده‌شده در صورت سؤال، بر روی خط‌الرأس رشته‌کوه پیرنه قرار گرفته است که به‌عنوان مرز طبیعی بین دو کشور فرانسه و اسپانیا معرفی می‌شود.

(یغرافیا (۲)، نواهی سیاسی، صفحه ۱۴۶)

۱۹۳- (شیوا شریف‌زار)

نروژ: طولی

لهستان و الجزایر: فشرده

تایلند: دنباله‌دار

اندونزی: پاره‌پاره

(یغرافیا (۲)، نواهی سیاسی، صفحه ۱۵۱)

۱۹۴- (شیوا شریف‌زار)

قدیمی‌ترین سندی که در آن به نام خلیج فارس اشاره شده، لوحی سفالیان از پادشاهان آشور است که مربوط به ۶۰۰ سال قبل از میلاد است.

دریانوردی در خلیج فارس حدود پانصد سال قبل از میلاد مسیح، در زمان سلطنت داریوش اول آغاز شد.

(یغرافیا (۲)، نواهی سیاسی، صفحه ۱۵۴)

۲۰۲-

(آزیتا بیدقی)
آشکار شدن پیامدهای جهانی بحران‌های منطقه‌ای از نتایج شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی است.

نظریه‌پردازان غربی پس از فروپاشی بلوک شرق، محورهای عملیاتی جنگ و خونریزی را از کشورهای غربی و ایدئولوژی‌ها و مکاتب غربی به فرهنگ‌ها و تمدن‌هایی منتقل کرده‌اند که در دوران استعمار تحت سلطه و اقتدار جهان غرب درآمده بودند.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۹ و ۹۲)

۲۰۳-

(آزیتا بیدقی)
از نظر کنت جنگ در جامعه جدید غربی ریشه ندارد بلکه امری عرضی و تحمیلی است. تداوم جنگ سرد، بازار بخش وسیعی از اقتصاد کشورهای صنعتی را گرم می‌کرد.

نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در قبال مقاومت‌های کشورهای غیرغربی توجیه می‌کرد.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۰)

۲۰۴-

(ارغوان عبدالملکی)
گریز از سکولاریسم در جوامع غیرغربی اغلب به صورت بازگشت به هویت فرهنگی و تاریخی آن جوامع ظاهر شد. این جریان در جهان اسلام، بیداری اسلامی را تحقق بخشید.

بحران‌های اقتصادی آسیبی است که به نظام اقتصادی وارد می‌شود. در یک بحران اقتصادی، قدرت خرید مردم و مصرف‌کنندگان به شدت کاهش می‌یابد. تولیدکنندگان، بازار فروش خود را از دست می‌دهند و در نتیجه، کارخانه‌ها تعطیل می‌شوند و کارگران بیکار می‌گردند. این نوع بحران که با نامتعادل شدن سیستم عرضه و تقاضا و از بین رفتن بازار مصرف همراه است، می‌تواند در اثر عوامل مختلفی ایجاد شود.

افول سکولاریسم و اقبال به معنویت، بازار معنویت‌های کاذب و دروغین را رونق بخشید. شیطان‌پرستی نمونه‌ای از این جریان است.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۱ و ۱۰۳)

۲۰۵-

(آزیتا بیدقی)
در نیمه دوم قرن بیستم با روشن شدن این‌که علم حسی و تجربی، نیازمند برخی معرفت‌های غیرحسی و غیرتجربی است، استقلال معرفت تجربی از دیگر معرفت‌ها مخدوش شد.

ناتوانی جهان غرب برای توجیه حضور جهانی خود، در شرایطی که اقتصاد و سیاست آن، نیاز به این حضور دارد، حکایت از بحرانی دارد که ناشی از ناسازگاری بین عملکرد اقتصادی سیاسی غرب با توانمندی‌های معرفتی و علمی آن است.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۱)

۲۰۶-

(الله فخری)
تدوین شناسنامه ویژه برای دولت‌های تازه تأسیس شده به قصد هویت‌سازی برای دولت‌هایی انجام می‌شد که به اقتضای عملکرد استعماری غرب پدید آمده بودند.

حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان در جهت از بین بردن مظاهر دینی و اسلامی و حذف ساختارهای اجتماعی پیشین و ایجاد ساختارهای اجتماعی استعماری جدید اقدام می‌کردند.

منورالفکران غرب‌زده به دلیل وابستگی به کشورهای استعمارگر، مقاومت‌های مردمی برای حفظ هویت اسلامی خود را سرکوب می‌کردند.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۳)

۲۰۷-

(کنکور سراسری ۹۶)
الف) فرهنگی که با حضور گسترده سیاسی و اقتصادی خود، دیگر فرهنگ‌ها را به چالش کشانده است، بیش از همه نیازمند به معرفت و علمی است که حضور جهانی آن را توجیه کند. حال آن‌که اندیشه‌های پسامدرن فاقد این ظرفیت‌اند. ناتوانی جهان غرب برای توجیه حضور جهانی خود، در شرایطی که اقتصاد و سیاست او نیاز به این حضور دارد، از بُعد دیگری از بحران حکایت دارد، بحرانی که ناشی از ناسازگاری بین عملکرد اقتصادی سیاسی غرب با توانمندی‌های معرفتی و علمی آن است.

ب) لیبرالیسم با تکیه بر شعار آزادی و خصوصاً آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرده و عدالت را در عرصه حیات انسانی نادیده انگاشته بود و بدین ترتیب، نخستین چالش و تضاد که چالش فقر و غناست، در بطن کشورهای غربی شکل گرفت.

ج) اصطلاح مرکز و پیرامون به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد. این اصطلاح را کسانی به کار می‌برند که معتقدند، کشورهای پیرامونی به سبب نوع عملکرد کشورهای مرکزی، در موقعیتی فقیرانه، قرار می‌گیرند. بر اساس این نظر، جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق استثمار اقتصادی کشورهای غیرغربی حل می‌کنند؛ زیرا آن‌ها با ثروتی که از کشورهای پیرامونی به دست می‌آورند، سطح عمومی رفاه را برای کارگران و اقشار ضعیف جوامع غربی تأمین می‌کنند و مشکلات حاد درونی را به بیرون از مرزهای خود انتقال می‌دهند.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۲، ۹۳ و ۱۰۱)

۲۰۸-

(فارج از کشور ۹۶)
هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان پیدا کند، سیاست پدید می‌آید. زیرا سیاست، اعمال قدرت سازمان‌یافته برای هدفی معین است. سیاست در معنای عام خود، شامل هر نوع تدبیر و سازمان دادن قدرت است.

در فرهنگ قرون وسطی، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا معتبرترین راه شناخت جهان بود و به موازات آن، دو ابزار استدلال عقلی و تجربی نادیده گرفته می‌شد. در دوران رنسانس این روش معرفتی، مورد تردید قرار گرفت و به تدریج به بحران کشیده شد. جهان غرب برای برون‌رفت از این بحران معرفتی، به تناسب رویکرد دنیوی خود به سوی نوعی از روشنگری پیش رفت که جایگاه وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده انگاشت و به شناخت استدلالی عقلی و تجربی بسنده می‌کرد. شناخت استدلالی عقلی جدید نیز به دلیل رویکرد دنیوی و این جهانی انسان مدرن بیش از دو سده دوام نیاورد. به همین دلیل در قرن نوزدهم و بیستم، شناخت حسی و تجربی تنها راه شناخت علمی قلمداد شد.

رهاورد حکومت منورالفکران غرب‌زده در کشورهای اسلامی، استبداد استعماری است. آنان به دلیل وابستگی به کشورهای استعمارگر، استقلال سیاسی و اقتصادی جوامع اسلامی را مخدوش می‌سازند و مقاومت‌های مردمی برای حفظ هویت اسلامی خود را نیز سرکوب می‌کنند.

(پایه‌شناسی (۲)، قدرت و سیاست، صفحه ۸۰ و علوم اجتماعی، ترکیبی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۱۳)

۲۰۹-

(آزیتا بیرقی)

آسیب‌های مربوط به فقر و غنا، همواره متوجه قشر فقیر و ضعیف جامعه است، ولی آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی، مجموعه نظام اجتماعی را در بر می‌گیرد. البته سرمایه‌داران به‌رغم آسیب‌هایی که می‌بینند، همواره با استفاده از ابزارها و اهرم‌هایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را از اصل نظام سرمایه‌داری و سرمایه‌های انباشته به اقشار ضعیف و محروم و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند.

(علوم اجتماعی، پاش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

۲۱۰-

(شیوا شریف‌زار)

منورالفرکان غرب‌زده که در قدم‌های نخست از ضرورت اصلاحات در دولت کشورهای خود سخن می‌گفتند، در نهایت با حمایت و دخالت کشورهای غربی توانستند، حکومت‌های سکولار را در جوامع خود تشکیل دهند.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه ۱۱۲)

جامعه‌شناسی (۲)

۲۱۱-

(الوه فضری)

کسانی که جغرافیای هستی را به جهان طبیعت محدود نمی‌کنند، اولاً ضمن توجه به آثار دنیوی و این‌جهانی هر یک از ارزش‌های سیاسی، ابعاد متعالی و فوق طبیعی آن‌ها را نیز در نظر می‌گیرند و ثانیاً با استفاده از شناخت عقلانی و شناخت وحیانی، به تفسیر علمی این ارزش‌ها می‌پردازند. بر اساس هستی‌شناسی توحیدی اغلب این ارزش‌ها تفسیر دنیوی و سکولار ندارند. مرجع و ملاک نهایی برای ارزش‌ها و آرمان‌ها در لیبرال دموکراسی، آزادی و خواست انسان‌ها و در جمهوری اسلامی، اراده و مشیت خداست.

(جامعه‌شناسی (۲)، قدرت و سیاست، صفحه‌های ۸۳، ۸۷ و ۸۸)

۲۱۲-

(آزیتا بیرقی)

وقتی که قدرت بر اساس حکم و قانون الهی بر فردی اعمال شود که به آکراه آن را می‌پذیرد، قدرت مشروع فاقد مقبولیت است.

(جامعه‌شناسی (۲)، قدرت و سیاست، صفحه‌های ۷۵ تا ۷۸)

۲۱۳-

(فاطمه رحیمی)

از نظر گروهی که جهان‌بینی دنیوی دارند، انسان در گزینش ارزش‌های سیاسی هیچ معیار علمی ندارد و سیاستمداران تنها براساس گرایش‌های شخصی و اجتماعی خود، برخی از این ارزش‌ها را انتخاب می‌کنند و علم تنها ابزاری است که راه دستیابی به این ارزش‌ها را در صورتی که تفسیری دنیوی و این‌جهانی داشته باشند، پیدا می‌کند.

نظام اقتصادی می‌تواند با حمایت‌های ویژه از حکومت و دولت، قدرت آن را تحکیم بخشد یا آن‌که با بحران‌های واقعی یا کاذب زمینه فروپاشی نظام سیاسی را فراهم کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، قدرت و سیاست، صفحه‌های ۸۲ و ۸۳)

۲۱۴-

(فارج از کشور ۹۴)

- تأثیر نظام سیاسی بر نظام اقتصادی: نظام سیاسی با وضع قوانین و مقررات مالی از گردش ثروت بین قشرهای محدودی از جامعه پیش‌گیری می‌کند یا رفاه عمومی را در سقفی معین برای همگان تأمین می‌نماید.

- تأثیر نظام فرهنگی بر نظام سیاسی: اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه باشد، نظام فرهنگی، مقبولیت نظام سیاسی را تأمین می‌کند.

- تأثیر نظام فرهنگی بر نظام اقتصادی: نظام فرهنگی، عقاید، ارزش‌ها و اصول حاکم بر تمام نظام‌ها از جمله نظام اقتصادی را تعیین می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، قدرت و سیاست، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۲۱۵-

(آزمر مغموری)

مونارشی، حکومت فرد بر اساس فضیلت است. الیگارشی حکومت اقلیت براساس خواست و میل افراد است.

فارابی جوامع جاهلی را براساس نوع آرمان‌ها و ارزش‌هایی که دارند، به اقسامی تقسیم می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، قدرت و سیاست، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۲۱۶-

(آزیتا بیرقی)

مقبولیت و مشروعیت در معنای دقیق خود با یکدیگر تفاوت دارند. مقبولیت در جایی است که قدرت بدون آکراه و بلکه با رضایت فردی باشد که قدرت را می‌پذیرد. مشروعیت قدرت به این معناست که قدرت بر اساس شریعت و موافق با حکم خداوند اعمال شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، قدرت و سیاست، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

۲۱۷-

(فروغ تیموریان)

رویکرد نظام سیاسی در حالت بازار آزاد، منجر به شکاف طبقاتی جامعه می‌شود و فرصت‌های مناسب تحرک اجتماعی را از قشرهای مختلف جامعه سلب خواهد کرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، قدرت و سیاست، صفحه ۸۱)

۲۱۸-

(الوه فضری)

مجموعه سازوکارهایی که در نظام اجتماعی برای اعمال سیاست‌های آن وجود دارد، نظام سیاسی را شکل می‌دهد و حکومت عامل اجرا کردن سیاست‌های نظام است.

نظام سیاسی نمی‌تواند مستقل از نظام‌های اجتماعی دیگر باشد؛ بلکه در تعامل با آن‌هاست.

نظام سیاسی اگر بر ارزش‌های فرهنگی جامعه وفادار بماند، با استفاده از مدیریت سیاسی خود، بر بسط و توسعه فرهنگ می‌افزاید.

وضع قوانین در حیطة اختیارات نظام سیاسی است، نه نظام اقتصادی.

(جامعه‌شناسی (۲)، قدرت و سیاست، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۲۱۹-

(ارغوان عبدالملکی)

حکومت، مجموعه عواملی هستند که سیاست‌های مربوط به کل جامعه را پیش می‌برند.

حکومتی که در آن اکثریت مردم براساس حقیقت و فضیلت حضور و فعالیت دارند، جمهوری (پولیتی) است.

حاکمیت یک اقلیت بر مدار حقیقت و عقلانیت، آریستوکراسی است.

(پایه‌شناسی (۲)، قدرت و سیاست، صفحه‌های ۸۱ و ۸۶)

۲۲۰-

(فارج از کشور، ۹۶، با تغییر)

تشریح عبارت نادرست:

کسانی که جغرافیای هستی را به جهان طبیعت، محدود نمی‌دانند و شناخت علمی را نیز به دانش تجربی و حسی منحصر نمی‌کنند، اولاً ضمن توجه به آثار دنیوی و این جهانی هر یک از ارزش‌های مزبور، ابعاد متعالی و فوق طبیعی آن‌ها را نیز در نظر می‌گیرند و ثانیاً با استفاده از شناخت عقلانی و شناخت وحیانی، به تفسیر علمی نسبت به هر یک از ارزش‌های یاد شده می‌پردازند.

(پایه‌شناسی (۲)، قدرت و سیاست، صفحه‌های ۸۳ و ۸۷)

فلسفه سال چهارم

۲۲۱-

(الله فضری)

علم ما به صور علمیه که بی‌واسطه و مستقیم است، علم حضوری خوانده می‌شود. یعنی صرف حضور این صور، برای تحقق علم حضوری کافی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: صورت علمیه از آن جهت که بی‌هیچ واسطه‌ای خود را نمایان می‌سازد، علم حضوری است؛ پس علم ما نسبت به آن، عین همان صورت است و واقعیت صورت علمیه همانا و واقعیت علم حضوری همان.

گزینه «۳»: اطلاعات ما نسبت به عالم خارج از طریق علم حصولی است و هر علم حصولی مبتنی به یک علم حضوری است؛ پس غیرمستقیم است.

گزینه «۴»: علم ما به صور علمی که در ذهن نقش می‌بندند، به وساطت صور دیگری نیست. علم حضوری معلوم‌هایی را دربرمی‌گیرد که خود آن‌ها بی‌واسطه نزد ما حاضرند و از اشیاء حکایت می‌کنند.

(فلسفه سال چهارم، کلمات اشراق، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۲۲۲-

(فارج از کشور، ۹۲)

سهروردی برای تبیین نظام آفرینش از قاعده مهم «امکان اشرف» استفاده می‌کند. این برهان به این صورت بود که: اگر ممکن غیراشرف وجود یافته باشد، ممکن اشرف مقدم بر آن موجود خواهد بود. لیکن ممکن غیراشرف وجود یافته است. پس ممکن اشرف مقدم بر ممکن غیراشرف موجود شده است.

(فلسفه سال چهارم، کلمات اشراق، صفحه ۹۴)

۲۲۳-

(الله فضری)

در جغرافیای عرفانی عالم هستی، مشرق نقطه تجلی نور وجود است. وجود انسان همانند مشرقی است که نور حقیقت در آن ظاهر می‌گردد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: مغرب تاریکی مطلق نیست؛ بلکه نقطه‌ای است که در آن نور رو به تاریکی و غروب می‌نهد.

گزینه «۳»: نفس همه آدمیان به دلیل انتساب به نورالانوار، یک حقیقت نورانی است و ارتقا در مسیر کمال تنها با کسب لیاقت معنوی حاصل می‌گردد.

گزینه «۴»: خورشید حقیقت، واحد است که در هر مشرق با ظهور بیش‌تری طالع می‌شود. صورت گزینه این مفهوم را می‌رساند که خورشید حقیقت در هر مشرق، متفاوت با دیگری است.

(فلسفه سال چهارم، کلمات اشراق، صفحه ۱۰۱)

۲۲۴-

(فاطمه شومیری)

فلاسفه (حکما) حسن و قبح را مربوط به زندگی انسان می‌دانند و درباره خدا با آن قضاوت نمی‌کنند.

(فلسفه سال چهارم، پیران‌های فکری عالم اسلام، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۲۲۵-

(عمیر مهرئی)

حکما «حسن و قبح» را مربوط به زندگی انسان می‌دانند و درباره خداوند و جهان هستی با این معیارها قضاوت نمی‌کنند. از این رو، آن‌ها کلام را حکمت جدلی و فلسفه را حکمت برهانی می‌نامند.

(فلسفه سال چهارم، پیران‌های فکری عالم اسلام، صفحه ۱۰۸)

۲۲۶-

(عمیر مهرئی)

به اعتقاد ملاصدرا، اگر عقل به درستی حرکت کند و همه موازین برهانی را مراعات نماید، هرگز به نتیجه‌ای مخالف دین منتهی نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: ملاصدرا بر خلاف متکلمان که برای عقل ارزش مستقلی قائل نیستند، معتقد است عقل در کنار دین ارزش مستقلی دارد.

گزینه «۳»: به اعتقاد ملاصدرا، عقل و دین حقیقت واحدی هستند و از یک منبع ازلی، یعنی ذات احدیت سرچشمه گرفته‌اند.

گزینه «۴»: ملاصدرا می‌گوید: «عقل و دین در همه احکام خود تطبیق دارند.»

(فلسفه سال چهارم، صدرالمثالین، صفحه ۱۱۶)

۲۲۷-

(الله فضری)

عارف می‌خواهد با عشق و مجذوبیت به حقیقت هستی متصل شود؛ در حالی که فیلسوف می‌خواهد جهان را فهم کند. در این چهار سفر، اشاره‌ای به فهم نشده و وصول به ذات حق (مرحله اول) و کمک به مردم برای وصول به ذات حق مدنظر است.

(فلسفه سال چهارم، صدرالمثالین، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸)

۲۲۸-

(موسی آکبری)

تغییر در صفاتی که وابسته و تابع اشیاء‌اند (عرض‌ها) مانند: گرد بودن یا قابض بودن (برای انار) تنها چیزی به شیء می‌افزاید یا می‌کاهد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: همه عرض‌ها مربوط به موضوعی هستند که بر آن حمل می‌شوند. گزینه «۲»: تغییر صفات یاد شده، شیء را عوض نمی‌کند و آرامش آن را برهم نمی‌زند.

گزینه «۳»: تنها جوهر اشیاء است که موضوع صفات و حالات مختلف قرار می‌گیرد.

(فلسفه سال چهارم، کلمات متعالیه، صفحه‌های ۱۳۶ و ۱۳۷)

۲۲۹-

(عمید مهری)

طبق نظریه «فقر وجودی» - که از ثمره‌های عالی بحث اصالت وجود است - جهان هستی یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است و هیچ استقلالی از خود ندارد. اگر ذات الهی آنی پرتو عنایت خویش را باز گیرد، کل سلسله مراتب وجود محو و نابود می‌گردد و نور موجودات خاموش می‌گردد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: موجودی که در مرتبه خود از چنان شدتی برخوردار باشد که هیچ نقص و وضعی در آن متصور نباشد، غنای ذاتی دارد و بی‌نیاز مطلق است. این موجود فقط خداست.

گزینه «۳»: ملاصدرا حقیقت وجودی موجودات را یکسان می‌داند اما معتقد است وجود هر کدام آن‌ها دارای حدی مخصوص به خود است.

گزینه «۴»: ملاصدرا با ملاک ضرورت داشتن یا نداشتن وجود و عدم (امکان ذاتی)، ریشه نیازمندی موجودات را تبیین نمی‌کند.

(فلسفه سال چهارم، کلمت متعالیه، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۲۳۰-

(عاطفه ربایه صالحی)

وجود جسم طبیعی علاوه بر ابعاد سه گانه مکانی، یک بعد و امتداد زمانی هم دارد؛ یعنی در زمان هم جاری است. به کشش وجود جسم مادی در امتداد زمان، حرکت و تغییر گفته می‌شود. از نظر ملاصدرا موجود متغیر، وجودی سیال و جاری دارد و با قوه و فعلیت آمیخته است و در امتداد زمان سیر می‌کند و وجود آن در طول زمان به فعلیت بیش‌تر می‌رسد و کامل‌تر می‌شود.

(فلسفه سال چهارم، کلمت متعالیه، صفحه‌های ۱۲۹ و ۱۳۰)

منطق و فلسفه سال سوم

۲۳۱-

(نرا یاری)

قضیه برخی حیوانات پرنده نیستند، سالبه جزئیه است که عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد، پس این استدلال مغالطه «ایهام انعکاس» می‌باشد.

(منطق، استدلال، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

۲۳۲-

(نرا یاری)

استدلال اول یعنی «هر امر مادی موجود است» ← هر موجودی مادی است، ایهام انعکاس است، چون جای موضوع و محمول، تغییر کرده است و مغالطه عکس مستوی است، یعنی صورت آن غلط است؛ زیرا سور نتیجه باید جزئی شود (یعنی «هر» به «بعضی» تبدیل شود) و استدلال دوم «شکل سوم» قیاس اقتزانی است؛ زیرا حد وسط «مثالت» در هر دو مقدمه، موضوع است ولی اشکال در صورت آن است و نتیجه به‌دست آمده باید «جزئی» باشد که کلی است.

نکته: همه ضروب منتج شکل سوم، «جزئی» هستند.

(منطق، استدلال، ترکیبی)

۲۳۳-

(نرا یاری)

استدلال اول «صورت غلطی» دارد؛ زیرا حد وسط (تار) در دو مقدمه به یک معنا نیامده است و استدلال دوم نیز صورت غلطی دارد؛ زیرا حد وسط ندارد؛ حد وسط مقدمه اول، «از آب» و در مقدمه دوم «آب» است و در استدلال سوم شرایط عکس نقیض رعایت نشده است، زیرا موجبه جزئیة عکس نقیض لازم‌الصدق ندارد.

(منطق، استدلال، ترکیبی)

۲۳۴-

(کنکور سراسری ۹۴)

«ایهام انعکاس» زمانی رخ می‌دهد که کسی گمان کند که چون یک قضیه درست است، پس عکس آن هم درست است، در حالی که همواره چنین نیست. در صورت سؤال، عکس نقیض موجبه جزئی را ساخته و آن را صادق گرفته، در صورتی که موجبه جزئی، عکس نقیض لازم‌الصدق ندارد و دچار مغالطه ایهام انعکاس شده است.

(منطق، استدلال، ترکیبی)

۲۳۵-

(نرا یاری)

مغالطه اول: حد وسط ندارد و محمول صغرا که «از خاک» است، در کبرا عیناً تکرار نشده است و در کبرا فقط «خاک» آمده است. مغالطه دوم: شرایط نتیجه‌دهی قیاس مراعات نشده است؛ یعنی شکل اول قیاس اقتزانی است اما برای آن کلی نیست. مغالطه سوم: محتوای کبرا غلط است زیرا بر پایه یک تمثیل نابه‌جا تنظیم شده است و چنین نیست که هر پدر مهربانی لزوماً دبیر خوش‌اخلاقی نیز باشد.

(منطق، استدلال، ترکیبی)

۲۳۶-

(عاطفه ربایه صالحی)

بدو چیزی به فعل آید ← همان صورت است که از «ماهیت» و «نوع» یک پدیده حکایت می‌کند. صورت بودنی است و ماده و صورت اموری نسبی هستند.

جزئی بود از وجود ← هم شامل علت مادی است و هم صوری که هر دو علت درونی هستند و اموری نسبی‌اند.

(فلسفه سال سوم، نخستین فلاسفه بزرگ، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

۲۳۷-

(کنکور سراسری ۹۳)

از نظر ارسطو ماده یا هیولا وجود بالقوه و مایه اولیه است که در اثر تغییر و تحول به فعلیت می‌رسد. علت مادی در واقع مرحله استعداد در یک چیز است که تدریجاً یا بر اثر دخالت یک علت فاعلی خارجی و یا بر اثر طبیعت درونی خود به مرحله فعلیت نایل می‌شود.

(فلسفه سال سوم، نخستین فلاسفه بزرگ، صفحه ۶۶)

۲۳۸-

(نرا یاری)

علت صوری، همان فعلیتی است که یک شیء بالقوه در مراحل حرکت خود به دست می‌آورد.

(فلسفه سال سوم، نخستین فلاسفه بزرگ، صفحه‌های ۶۷، ۶۹ و ۷۰)

۲۳۹-

(فاطمه شومیری)

ارسطو به عنوان فیلسوف طبیعت‌شناس به دنبال توجیه عقلانی پدیده‌های عالم طبیعت و توجیه عقلانی حرکات طبیعی و اصلی‌ترین و کلی‌ترین عواملی که در هر تغییر و تحولی مؤثر است، می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: غلط است، زیرا علل اربعه مربوط به پدیده‌های عالم طبیعت و تحولات آن‌هاست نه هر چیزی.

گزینه «۲»: غلط است، زیرا توجیه عقلانی خود موجودات مطرح نیست، بلکه توجیه عقلانی حرکات و نحوه ایجاد آنان مدنظر است.

گزینه «۴»: نادرست است، زیرا او به دنبال شناسایی و توجیه عقلانی مبادی شناخت حقایق جهان و اصلی‌ترین و کلی‌ترین عوامل هر تغییر و دگرگونی است، بدون توجه به پدیده‌ای خاص.

(فلسفه سال سوم، نخستین فلاسفه بزرگ، صفحه‌های ۶۱ و ۶۹)

۲۴۰-

(موسی اکبری)

علل بیرونی: علت فاعلی، علت غایی
علل درونی: علت مادی، علت صوری

(فلسفه سال سوم، نخستین فلاسفه بزرگ، صفحه ۶۴)

روان‌شناسی

۲۴۱-

(آفرین ساپری)

سازگاری فرد با محیط اهمیت زیادی دارد، یعنی شخصی که بتواند با محیط خود سازگار شود، سالم است. واضح است که سازگاری در این‌جا به معنای تسلیم شدن در برابر اطرافیان و محیط نیست.

(روان‌شناسی، سلامت روانی و افتلال روانی، صفحه ۱۲۱)

۲۴۲-

(پروانه کریمی)

پزشکان قدیم متوجه بودند که سلامت انسان تا حدود زیادی به عادات خوب بستگی دارد و انسان تا حدود زیادی بر سلامت خود کنترل دارد. اگر در گذشته انسان‌ها بیشتر به خاطر بیماری‌های میکروبی و عدم بهداشت جسمانی و یا حوادث طبیعی می‌مردند، امروزه مرگ‌ومیرها اغلب در نتیجه روش‌های غلط زندگی است.

(روان‌شناسی، سلامت روانی و افتلال روانی، صفحه ۱۱۶)

۲۴۳-

(بهاره اکبری)

تعارض از دو عامل، تمایل یا هدفی که به‌طور هم‌زمان مخالف یک‌دیگرند، ناشی می‌شود و هنگامی که راه دست‌یابی به یک هدف خواستنی بسته شود یا دست‌یابی به آن به تأخیر افتد، ناکامی روی می‌دهد. در سؤال شاهد تعارض و ناکامی هم‌زمان فرد هستیم. تعارض گرایش - اجتناب که از انتخاب یک هدف که جنبه‌های خواستنی و ناخواستنی دارد ایجاد می‌شود، برای این فرد به‌وجود آمده است.

(روان‌شناسی، سلامت روانی و افتلال روانی، صفحه‌های ۱۲۶ و ۱۲۹)

۲۴۴-

(فرهاد علی‌نژاد)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: افراد دارای الگوی رفتاری الف، در هنگام تأخیر (مثلاً انتظار در صف اتوبوس) تندخویی نامناسب نشان می‌دهند.

گزینه «۳»: افراد سخت‌رو نسبت به افراد کناره‌گیر، فشار روانی کمتری احساس می‌کنند.

گزینه «۴»: افراد دارای الگوی رفتاری الف، از خود و دیگران توقع زیادی دارند.

(روان‌شناسی، سلامت روانی و افتلال روانی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۲۴۵-

(مریم احمدی)

دوره‌های لازم آموزشی برای روان‌پزشکان، اتمام دوره پزشکی و گذراندن دوره تخصصی روان‌پزشکی (تخصص اعصاب و روان) در حدود ۴ سال در زمینه تشخیص و درمان اختلال‌های روانی است.

(روان‌شناسی، سلامت روانی و افتلال روانی، صفحه ۱۴۵)

۲۴۶-

(آفرین ساپری)

مطالعات نشان می‌دهند هر قدر توانایی ما برای کنترل عوامل تهدیدساز بیشتر شود، فشار روانی کمتری را تجربه می‌کنیم.

(روان‌شناسی، سلامت روانی و افتلال روانی، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۲۴۷-

(فرهاد علی‌نژاد)

- انواع درمان‌های مبتنی بر بینش: درمان مراجع محوری - صحبت درمانی - شناخت درمانی (این مورد بیشتر برای افسردگی به‌کار می‌رود).
- هدف در درمان زیستی کاهش یا از بین بردن علامت‌های همراه با اختلال‌های روانی است.

(روان‌شناسی، سلامت روانی و افتلال روانی، صفحه‌های ۱۳۳ و ۱۳۴)

۲۴۸-

(فاطمه زکری‌بزدی)

واکنش بدن در مرحله هشدار به عامل فشار روانی، شوکه شدن موقتی است.

(روان‌شناسی، سلامت روانی و افتلال روانی، صفحه‌های ۱۳۱ و ۱۳۲)

۲۴۹-

(پروانه کریمی)

شخص مبتلا به هراس (فوبیا) از نزدیک شدن به شیء یا وضعیت خاصی یا تصور آن به شدت و به طرز نامعقول و مداوم می‌ترسد. در اختلال اضطراب فراگیر، فرد از علت (موضوع) ترس خود، آگاه نیست.

(روان‌شناسی، سلامت روانی و افتلال روانی، صفحه ۱۳۷)

۲۵۰-

(پروانه کریمی)

در اختلال خلقی تک‌قطبی فرد احساس غم عمیق دارد و حداقل چهار نشانه از هفت نشانه را باید داشته باشد: کم‌اشتهایی با تغییر وزن، اشکال در خوابیدن، فقدان نیرو، خستگی یا فقدان انرژی، آشفتگی روانی - حرکتی یا کندی پاسخ، سرزنش خود و ناتوانی در تمرکز حواس. اختلال افسردگی (خلقی تک‌قطبی) با احساس افسردگی که گذرا و موقتی است متفاوت است.

(روان‌شناسی، سلامت روانی و افتلال روانی، صفحه ۱۴۰)